

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 pett
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati pett
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.

NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —

Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

MEDNARODNA INTERVENCIJA NA DALJNEM VZHODU?

Premirje v Šanghaju je trajalo samo par ur — Protest Amerike in Anglije v Tokiju — Če Japonci ne bodo odnehali, bo predlagala Amerika mednarodno intervencijo

Zeneva, 30. jan. g. Alarmantne vesti iz Šanghaja o brutalnem postopanju japonskih čet so izzvale v Ženevi pravo zmedo in zaprepačenje. V Ženevi so do zadnjega trenutka upali, da ne bo prišlo do novega kitajskega protesta in da se bosta stranki začasno po mirili vsaj do tedaj, dokler ne bi preiskovalna komisija preiskala zadeve. Po zadnjih bojnih poročilih pa je kitajski delegat v Svetu Društva narodov predložil novo noto, v kateri obrazlaga japonski napad na teritorialno, administrativno in politično neodvisnost Kitajske. Zaradi tega zahteva Kitajska posredovanje Društva narodov po čl. 10. in 15. pakta Društva narodov.

Svet Društva narodov je trenutno v zelo kritični situaciji in vse zavisi od tega, kakšno stališče bo zavzela ameriška vlada in sicer, ali se bo odločila za posredovanje ali pa se sploh ne bo vmešala v spor na Daljnem vzhodu.

Mednarodna intervencija?

Washington, 30. januarja. Snoči je bil izdan uradni komunik, ki pravi, da sta Anglija in Amerika oficijelno protestirali pri japonski vladi zaradi zasedbe Šanghaja. Ameriška vlada je s posebno noto opozorila japonsko vlado, da bi smatrala zasedbo mednarodnih koncesij za casus belli. Japonska vlada je odgovorila, da mednarodni interesi ne bodo kršeni. Anglija in Amerika sta o svojem koraku obvestili tudi Francijo in Italijo. Za primer, da bi Japonci ne ustavili nadaljnjega prodiranja na kitajsko ozemlje, bo predlagala Amerika mednarodno intervencijo. S tem bi se konflikt izredno poostil. V ameriških krogih so prepričani, da je vsa intervencija Društva narodov brezuspešna.

Amerika grozi Japonski z bojkotom

Washington, 30. jan. g. Včerajšnje vesti iz Šanghaja so izzvale v Ameriki veliko razburjenje. Ameriška javnost sedaj pričakuje odgovor angleške vlade na poslednjo ameriško noto o skupnem nastopu v Tokiju. Politični krogi so mnenja, da bi morala japonska v vsakem primeru napovedati vojno, ker je že pričela blokirati kitajsko pomorsko obalo. V tem primeru pa bi bila Amerika prisiljena proglasiti bojkot proti Japonski.

Posvetovanja med Londonom in Washingtonom

London, 30. jan. g. Med angleškim zunanjim uradom in državnim departementom v Washingtonu so se vršila vsa noč živahna brezlična posvetovanja. Angleška vlada je stavila washingtonski vprašanje, kaj namerava Amerika z ozirom na japonsko akcijo v Šanghaju. Ameriška vlada je odgovorila, da bo dala odgovor na to vprašanje, ko prejme odgovor angleške vlade na svojo poslednjo noto o skupnem protestu zastopnikov obeh držav v Tokiju. Sprito tega ameriškega odgovora se posvetovanja še niso zaključila.

Anglija se noče vmešavati

London, 30. jan. g. Angleški tisk se izčrpno bavi z dogodki na Daljnem vzhodu in enodušno odklanja vsako posredovanje Anglije v tem sporu. Konservativni »Daily Mail« izjavlja, da Anglija ne misli na to, da bi v primeru japonsko-kitajske vojne posegla vmes, ker je bila Japonska vedno zvest za veznik Angliji in ker Anglija v Šanghaju nima nobenih interesov. »Daily Telegraph« se izreka danes prav tako proti morebitnemu gospodarskemu pritisku zoper Japonsko.

Japonski zagovor

Tokio, 30. jan. g. Japonska vlada je izdala izjavo, v kateri brani svoje nastopanje v Šanghaju. Med drugim naglašja, da je uvedla vsa akcija samo zaradi tega, da bi zavarovala mednarodno koncesijo v Šanghaju. Japonski uradni urad bo jutri kot odgovor na angleške in ameriške note, izdal obširno obrazložitev japonskih namer v Šanghaju. Zunanji urad priznava istočasno, da bi bilo morda v okoliščinah vendarle

mogoče, da bi čete redne vojske na kopnem odšle v Šanghaj, kjer bi ojačile tamkaj izkrcane mornariške čete.

London, 30. januarja. AA. Reuter poroča iz Šanghaja, da gledajo angleški konzularni in vojaški krogi v Šanghaju na položaj zelo pesimistično. Tujim koncesijam preti vsaki dan večja nevarnost. Vsi inozemski podaniki so mobilizirani ob meji mednarodne koncesije.

Poslovno življenje v zastoju

Šanghaj, 30. jan. s. Kitajska trgovska zbornica je odredila splošno ustavitev trgovskih poslov. Ves kitajski banke so zaprte in vse poslovno življenje počiva.

Veliko žrtev

Šanghaj, 30. jan. s. Število žrtev v Čapeju cenijo za izredno visoko ker so bili prebivalci brez vsake zaščite izrojeni bombardiranju in se niso mogli zateči v mednarodno koncesijo, kjer so bila vrata zatvorjena.

Japonski protest v Moskvi

Moskva, 30. jan. Japonski poslanik v Moskvi Hirota je snoči posetil zastopnika zunanjega komisarja Karahana in mu v imenu japonske vlade izročil protestno noto zaradi stališča, ki ga je zavzela sovjetska Rusija glede vzhodno kitajske železnice, ker je odklonila transport japonskih čet. Karahan je odgovoril, da je uprava te železnice v rokah Kitajcev in svetov ter da sovjetska Rusija ne more sama odločiti. Če se Kitajci protivijo transportu japonskih čet, jih tudi Rusija ne more k temu prisiliti. Japonci tudi ne smejo pozabiti, da vodi ta železnica po kitajskem ozemlju.

Začasno premirje

London, 60. jan. g. Po uradnem obvestilu, ki ga je poslal angleški generalni konzul v Šanghaju Forreigen Office, je bilo med japonskimi in kitajskimi četami sklenjeno premirje. Bojne akcije so bile na obeh straneh že ustavljene. V mestu vlada trenutno mir. Zasluga, da je bilo sklenjeno začasno premirje, gre v prvi vrsti ameriškemu in angleškemu generalnemu konzulu v Šanghaju.

Macdonald o sporu

London, 30. januarja. Macdonald je imel snoči v Thorneju govor, v katerem se je bavil tudi z zadnjimi dogodki v Šanghaju in naglasil, da pomenijo ti dogodki razočaranje za akcijo veselja, ki streme za ojačanjem miru. Obžaloval je te dogodke, in ape-

Sovjetska Rusija proti japonskemu imperijalizmu

Sovjeti so vznemirjeni zaradi japonskega prodiranja v Mandžurijo in očitajo Japonski imperialistične težnje

Moskva, 30. januarja AA. »Izvestija« pišejo v uvodniku o položaju na Daljnem vzhodu in o mirovni politiki sovjetske Rusije:

V očigled napetega položaja na Daljnem vzhodu v trenutku, ko se japonski imperijalizem polšača Mandžurije, ko sega po notranji Mongoliji in štiti ruske belogardiste v Mandžuriji, ki pripravljajo napad na vzhodno-kitajsko železniško progo, ponuja sovjetska Rusija Japonski pakt o nenapadanju. Če japonski imperialistični tisk odklanja sovjetski predlog in če to izraz japonskega javnega mnenja potem je treba tako ravnanje Japonske obzlovati zaradi miru na Daljnem vzhodu. Imperialistična diplomacija ni hotela preprečiti, da

liral na Japonsko in Kitajsko, naj spravi sablje in prepusti rešitev človeškemu razumu.

Novi boji za Šanghaj

Washington, 30. jan. Šanghaj je bil včeraj popolnoma v posesti Japoncev. Predmestje Čapej, kjer so se vršili najhušji boji, je samo še kup gorečih razvalin. Tudi severni kolodvor, ki so ga Kitajci obupno branili, so zasedli Japonci.

Šanghaj, 30. jan. Od 4. jutraj lokalnega časa se vrše v mestu zopet krvave borbe. Kitajci, ki so dobili velika ojačenja ljuto napadajo japonske postojanke in so že prisilili Japonce k umiku.

V teku noči pa so Kitajci dobili ojačenja, poslana od nankinske vlade in danes jutraj so se zopet pričele krvave borbe za posest mesta. Premirje, ki je bilo sklenjeno včeraj popoldne, je bilo samo začasno in vse kaže, da se bodo razvili na Daljnem vzhodu krvavi dogodki, ki lahko izzovejo katastrofalne posledice. Kitajci so začeli bombardirati vse dele mesta, kjer so se utaborili Japonci. Posebno v nevarnosti je japonska naselbina, ki jo hočejo Kitajci uničiti, da se masčujejo za razdejanje Čapeja.

Zaradi obnovljenih bojev je bila sedaj mobilizirana tudi francoska koncesija. Francoski poslanik za Kitajsko Wilden je včeraj prispel v Šanghaj ter je poveril vodstvo obrambe francoskih interesov generalnemu konzulu Kochinu, kateremu sta dodeljena en polkovnik in en kapitan. Po potrebi bo francoska vlada poslala v Šanghaj dva bataljona svojih indokitajskih čet.

Novi boji v Mandžuriji

Mukden, 30. jan. g. Istočasno s hudimi boji v Šanghaju se pripravljajo novi boji v Mandžuriji. Včeraj je zletel v zrak železniški most na vzhodno-kitajski železnici čez reko Sungari. Japonci trdijo, da je dalo železniško ravnanje samo naloz, naj se ta most razstrelji. Celokupni promet na vzhodno-kitajski železnici je od včeraj ustavljen južno-vzhodno in zapadno od Charbina. Železniško vodstvo ni hotelo prevažati japonskih in kitajskih vojaških oddelkov, češ da je železnica trgovsko podjetje, ki nima z vojaškimi zadevami nič skupnega in mora ostati zaradi tega popolnoma nevtralna. Napredovanje japonskih čet je zaradi podrtja mosta čez reko Sungari in še dveh manjših mostov izredno oteženo. V kitajskem mestnem delu v Charbinu so izbruhnili novi nemiri, pri katerih je bilo ubitih 16 Korejcev, veliko število pa ranjenih.

Nemški reparacijski obračun

Nemci zaračunavajo v breme reparacij tudi ozemlje, ki so ga v vojni izgubili, kakor Poljsko, Šlezijo in drugo

Berlin, 30. januarja. g. Nemčija objavlja pregled, iz katerega naj bi bilo razvidno, koliko je plačala do 30. junija 1931 reparacij. Po tem pregledu je plačala Nemčija za reparacijski račun skupno 67 milijard in 673 milijonov mark. Pregled je razdeljen v 4 dele, izmed katerih obsega prvi one vsote, ki jih je plačala Nemčija do 31. avgusta 1924. Ta del je v bistvu samo polemika proti reparacijski komisiji. Številkam po nemškem viru so dodane tudi številke, ki jih je knjižila reparacijska komisija v dobro. Uvodoma se naglašja, da reparacijska komisija velikih skupin nemških dajatev sploh ni knjižila ali pa samo deloma v dobro. Tako navaja med drugim Nemčija za premož in koks znesek 2334 milijonov, reparacijska komisija pa samo

959 milijonov. Za trošene ladje trgovske mornarice knjiži Nemčija 3426, reparacijska komisija pa samo 756 milijonov. Za zaplenjene trgovske ladje zaračunava Nemčija 1060 milijonov, dočim reparacijska komisija za to dajatev sploh nima dobropisa. Za zaplenjeno privatno premoženje v inozemstvu knjiži Nemčija 1080 milijonov, reparacijska komisija pa samo 13 milijonov. Za oddano državno ozemlje zaračunava Nemčija 9670 milijonov, reparacijska komisija pa samo 2298 milijonov. Za Poljsko, Alzacijo Loreno, Futhen, Malmedy in kolonije, reparacijska komisija ni beležila dobropisa. Za izročeno vojno mornarico je knjižila Nemčija 1138 milijonov, reparacijska komisija pa sploh nič.

Konstituiranje skupščinskih odborov

Beograd, 30. januarja. AA. Včeraj popoldne so se konstituirali stalni skupščinski odbori. Za predsednika administrativnega odbora je bil izvoljen Vasilje Trbić, za podpredsednika Ivan Lončarević, za tajnika pa Omar Kajmaković, za predsednika odbora za prošnje in pritožbe Juraj Duboković, za podpredsednika Gavro Milošević, za tajnika pa Miloš Dragović; za predsednika finančnega odbora Niko Perić, za podpredsednika dr. Slavko Šećerov, za tajnika pa dr. Ante Kuntarić. Konstituiranje imunitetnega odbora se bo izvršilo naknadno, ker današnji seji ni prisostvovalo dovoljno število članov.

Seja verifikacijskega odbora

Beograd, 30. januarja. AA. Včeraj popoldne je imel sejo plenurno verifikacijskega odbora. Na seji so razpravljali o inkompatibilnosti položaja narodnega poslanca s članstvom v upravnih odborih poedinih ustanov, predvidenih v čl. 12 zakona o poslovnem redu Narodne skupščine. Razen tega je odbor sklenil, da se bo na prihodnji seji razpravljalo o vprašanju volitev v srezo Otočac. Prihodnja seja verifikacijskega odbora bo v sredo 3. februarja ob 16. uri.

Berač — milijonar

Brod, 30. jan. p. Veliko senzacijo v Brodu in vsej okolici je napravilo odkritje dosedaj nepoznanega milijonarja, ki se je preživljal z beračenjem. V vsej okolici je bil znan 72-letni berač Peter Živanov. Bil je vedno skrajno slabo oblečen ter je povsod vzbujal usmiljenje. Ljudje so mu radi darovali ne samo jedi in pižame, marveč tudi denar. Stanoval je v napol podrti leseni kolibi zunaj mesta. Snoči pa je iz neznanega vzroka začela ta koliba goreti. Ko so prišli na pomoč sosodje, se je Živanov zaklenil v kolibo in jim ni hotel odpreti, češ da ga hočejo oropati. Naposled so morali s silo vlomiti in so našli starca že vsega opečenega na njegovi slamnjači, kate re se je krčevito oprjel. Morali so ga s slamnjačo vred nesti iz goreče kolibe. Zaradi hudih opeklin pa je starac par ur nato preminul. Ko so preiskali slamnjačo, so našli v njej za nad milijon dinarjev gotovine. To odkritje je izzvalo seveda veliko senzacijo, oblastem pa povzročilo obilo dela, ker morajo sedaj iskati nepoznane dediče.

Predsedniške volitve v Nemčiji

Berlin, 30. jan. s. Termin za volitve državnega predsednika bo določil državni zbor, ki bo sklican takoj, ko bodo končane prizadevanja za postavitve Hindenburgove kandidature. Državnozborni predsednik Loebe bo sklical državni zbor samo zaradi določitve termina za volitve.

Dunajska univerza zaprta

Dunaj, 30. jan. AA. Senat dunajske univerze je zaprl zavod do nadaljne narredbe. Ta ukrep je posledica spopadov med Hackenkreuzlerji in Zildi.

Nobenega upanja več na rešitev posadke »M II«

Portland, 30. jan. g. Kakor sporoča angleška admiraliteta, se je posrečilo neki ladji najti dve signalni zastavi, ki sta plavali na odprtem morju. Sprva so domnevali, da se je končno posrečilo najti prve sledove o potopljeni podmornici »M II«. Izkazalo pa se je, da sta zastavi ostanki kakšne druge potopljene ladje ali pa jih je morda morje vrglo s krova kakšnega parnika. Admiraliteta sedaj oficijelno priznava, da je izgubila vsako nado, da bi rešila posadko potopljene podmornice.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 30. januarja. AA. Vremensko poročilo Direkcije državnih železnic v Ljubljani po stanju ob 8. jutraj: Bistrica-Bohinjsko jezero —9, jasno, snega 18 cm; Brežice —7, jasno; Celje —5, jasno; Dravograd-Meža —11, jasno, snega 8 cm; Jesenice —4, jasno, snega 10 cm; Kamnik —5, jasno, snega ni; Kranjska gora —6, jasno, snega 30 cm; Kočevje —9, jasno; Kotoriba —3, megla; Ljubljana g. k. —4, megla; Ljutomer —5, jasno; Maribor g. k. —1, jasno, snega ni; Novo mesto —7, jasno, snega 3 cm; Št. Janž na Dolenjskem —10, jasno; Trzin —3, jasno; Rakek —5, jasno.

Kranjska gora, 29. januarja: barometer 775 mm, temperatura —5, jasno in morno, sever, snega 30 cm, orež, smuka idealna, skakalnica uporabna, toda jutri rezervirana za prireditev GZSP. Sankalnice je uporabno. Izgledi za nedeljo in praznik odlični.

Velika Planina: Sneg na Veliki Planini je deloma skopnel, deloma je odpihan. Teren za smuko neugoden.

Krvavec: Na severni strani nekoliko pršica. Smuka neugodna.

Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru: jasno, sneg suh pršič, 30 cm, smuka idealna, drsalnice v zelo dobrem stanju. Temperatura —10.

Bohinjska Bistrica: —10, na podlagi 15 cm sneža, morno.

Kofca: Temperatura —4 ob 7. jutraj in +35 popoldne. Nebo jasno. Snega 20 cm, srenj, smuka dobra.

Koča pri Tamarju v Planici: 70 cm snega, sever, smuka idealna.

Nova vas-Bloke: —12, jasno vzhodni veter, snega brez podlage 20 cm, srenj. Smuka idealna.

Dovje-Mojstrana: Temperatura —3 C, jasno. Smuka prav dobra. V dolinah Krma, Kot in Vrata 25 cm pršica. Skakalnica v najboljšem stanju. Izgledi za nedeljo dobri.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 3. februarja.

V stanovanje gostilničarja Mihe Majena na Izanski cesti št. 29, se je včeraj popoldne splazil podjeten tat in mu odnesel damsko srebrno uro in uro budilko, njegovemu sinu Stanku pa 1000 Din vredno temnomodro obleko. — Fotograf Hugo Hibber na Sv. Petra cesti ima psa, ki mu pa neki »špejalist« za ovratnik vsak mesec snamo ovratnik. Tako so bili Hibberju v zadnjem času ukradeni trije pasji ovratniki in ima 160 Din škode. — V Topniški ulici je nekdo iz dvorišča hiše št. 16, ukradel železniškemu uslužbencu Antonu Dečmanu več komadov perila v skupni vrednosti 200 Din. — Pred dnevi je nekdo v neki gostilni na Poljanski cesti izmaknil Francu Bizjanu iz telovnika rjavo usnjato listnico z 2080 Din. — Polirju Valentinu Battelino je nekdo iz stanovanja v Rožni dolini ukradel moško obleko, vredno 1500 Din in ponošeno rjavo suknjo, vredno 300 Din.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

danes ni poslovala. V prostem prometu so pa notirali: devize: Amsterdam 2261.35 do 2272.71, Bruselj 783.19 — 787.13, Curth 1096.15 — 1101.65, London 194.47 — 196.07, New York 5595.73 — 5623.99, Pariz 221.11 do 222.23, Praga 166.38 — 167.24, Trst 280.94 — 283.34.

INOZEMSKKE BORZE

Curth, Beograd 9.05, Pariz 20.1725, London 17.250, New York 512.50, Bruselj 71.50, Milan 25.6750, Madrid 42.20, Amsterdam 206.25, Berlin 121.15, Sofija 3.71, Praga 15.1750, Varšava 57.35, Bukarešta 3.05.

Litvinov v Berlinu

Berlin, 30. januarja. AA. Včeraj je prispel v Berlin sovjetski zunanji minister Litvinov. Popoldne se je sestal z državnim kancelarjem dr. Brüningom. Brez dvoma sta govorila o nenapadnem paktu med Poljsko in sovjetsko Rusijo in o razorožitvi. Iz Berlina pojde Litvinov v Ženevo na razorožitveno konferenco.

Major Pabst zopet na Dunaju

Dunaj, 30. januarja. AA. Po poročilu iz Berlina je tjakaj prispel znani major Pabst. Po svojem prihodu se je sestal s knezom Starhenbergom v hotelu »Adlon«. Tu sta imela sestanek s člani nacionalno socialistične stranke in nemških nacionalistov.

Davščine ljubljanske občine

Iz poročila načelnika finančnega odseka g. Ivana Tavčarja na seji občinske uprave 12. t. m.

Donos vseh občinskih davščin, tako in obinskih doklad na državne davke je proračun na 53.899.338 Din to je za 2.225.282 manj kot lanske leto. Ako bi ostali pri istih davčnih odmerah bi moral biti donos davščin višji že sam po sebi, ker so se s porastom mesta pomnožili davčni objekti, kot pri gostiščini, kanalski pristojbini in občinskih dokladah na državne davke. Mestna uprava pa predlaga za letošnje splošno in snatno znižanje davščin, upoštevajoč težavni gospodarski položaj in zapostavljajoč mnogo nujne in le v skrajni sili odložitve lastne potrebe.

Predno govorimo o posameznih davščinah, moramo podčrtati staro načelno stavko, da se vendarle enkrat že predpise zakon o samoupravnih finančah. Nestanovitnost občinskih dohodkov in davčna konkurenca banovine in države stalno ogrožata trdnost občinskega gospodarstva. Vsaka smoterna občinska finančna politika je nemogoča, ako občini ni predpisan in zagotovljen stalen vir dohodkov. Nevzdržno je, da se občini jemljejo brez njenega sodelovanja ali konpenzacije davščine, ki imajo izrazito komunalni značaj (n. pr. gostiščina), ali da se pripiše davščine, katere občina pobira že pod drugimi naslovi (n. pr. kuluk) ali pa se odreja prečpis, ki je za splošnost kvaren (n. pr. unificirane občinske davke na državne davke). Vse se dogaja brez sistema, kar tako slušajo in seveda v škodo mirnega občinskega gospodarstva. Občina je večkrat primorana, da forsira davščine, ki so slučajno še v varnem zavetju pred spremembami in katerih gotovo ne bi forsirala, če bi ji bile dane druge možnosti za kritje občinskih potreb.

Dohodek od občinskih trošarin je letos proračunjen z zneskom 18.700.000 Din, to je za 1.200.000 Din manj kakor lanske leto. Že lanske leto je občinska uprava ustrezala želji trgovcev, da se je znižalo 42 trošarinskih postavk. Letos se je zopet znatno znižalo 20 trošarinskih postavk in mislimo, da so s tem odtegnjene največje trdote trošarinske tarife. Znižanja so deležne vse vrste trgovine, predvsem trgovina z elektrotehničnimi predmeti, s specerijskim blagom, z galanterijskim blagom, z usnjenimi izdelki, z deželnimi pridelki in s sodavico. Priblajno so se olajšave za drva, uvožene iz ljubljanske okolice in za devlje uvožene od domačih obrtnikov. Vse v Ljubljani zatrošarjeno blago je ocenjeno z 1.200.000 Din. Vrednost blaga je obdavčena z 1 1/2 % kar gotovo ni visoko.

Ker je bila ločitev tarife v »trošarino« in »uvozino« od ministrstva financirana, je bilo treba prenesti prejšnjo uvožnino iz logičnih razlogov med davščino na vozila. Res je, da je takozvana »mitnina« z 31. decembra 1931 ukinitvena, vendar v našem omeru ni šlo za »mitnino« marveč za svojevrsno davščino na vozila in nikakor ne gre izvesti avtobusov in avtomobilov odplačevati.

nja davščine, ki se pobira od vseh drugih vozil (kočij, brekov, osebnih in tovarnih avtomobilov in motociklov). Izjema bi se ne dala zagovarjati.

Nameste sanitarno-obrtno-kontrolne davščine se na željo Zveze gostilničarjev uvede občinska davščina na potrošnje v javnih lokalih, in sicer po 30 para za račun od 10 Din dalje.

Veselični davek za kinematografe se bo pobiral v izmeri 10%, to je za 2% več kot lanske. Zato pa odpade posebno pobiranje občinskih taks, ker bi bili sicer kinematografi dvakrat obdavčeni.

Gostiščina, vodarina in kanalska pristojbina so davščine, ki imajo vpliv na odmero najemnin. Občina boče olajšati bi nam posestnikom možnost, da znižajo prevoške najemnine in je zato v letošnjim proračunom znatno znižala gostiščino in vodarino.

Od starih hiš se je doslej plačevalo gostiščine 6%, vodarine 9% in kanalske pristojbine 2%, skupaj 17%. V letu 1932 se bo pobiralo le 5% gostiščine, 7% vodarine in kanalske pristojbine 2%, skupaj 14%. V starih hišah je torej gostiščina, vodarina in kanalska pristojbina v letu 1932 za 3% nižja.

V novih hišah zgrajenih po mesecu juniju 1920 je znašala po višini najemnine povprečna gostiščina in vodarina 4%, v letu 1932 je pa za 1% znižana in to navzlic temu, da imajo nove hiše že tako znatne davčne olajšave. Kanalska pristojbina se bo kot doslej pobirala v novih hišah v izmeri 1% od uradno ugotovljenih kosmatih najemnin.

Lanska 6% občinska doklada na neposredne davke je znižana na 5 1/2%, to je za 10%. Če bi bila občina uspešna s svojo željo po diferenciaciji doklad, bi bilo mogoče to vprašanje sorazmernejše rešiti in še bolj zmanjšati davčne davjate pred vsem za našo malo obrt in trgovino. Nismo se izgubili upanja, da bo končno tudi finančno ministrstvo spoznalo, da so unificirane občinske doklade skrajno krivične za gospodarstvo.

S skrajno štednjo in črtanjem vseh le količjak pogrešljivih izdatkov proračuna, se je posrežilo znižati občinske davščine za 2.225.282 Din.

Že lanske leto smo ob priliki proračunske razprave ugotovili, da je davčni vijak napet do skrajnosti. Ne bole samo občinske davščine, ampak tudi banovinske in državne. Splošna gospodarska kriza je tekoma leta položaj še poslabšala.

Ne samo, da ne more biti niti govora o zvišanju davščin, ampak znižati jih je treba. Občinska uprava je z letošnjim proračunom v tem pogledu storilo svojo dolžnost. Naj to stori tudi banovina in država in gospodarski svet bo lažje premagal današnje težke čase.

naj se poslužijo udobnosti, ki mu jih nudijo bogato sestavljeni programi A, O in E. Bivanje glasom programa A (tri dni) stane Din 900, O (štiri dni) Din 1130 in E (šest dni) 1670 V teh cenah je všteto: prenočišče, prehrana v najboljših hotelih, vstopnine in napitnine v hotelu, ogled znamenitosti mesta in izleti z avtobusi, prevoz s postaje v hotel in obratno. V programu E je predviden še brezplačen obisk ene večerne predstave v Veliki operi. Odhod vsak dan.

Stiri cenena potovanja po Sredozemskem morju. Vožnje po Sredozemskem morju organizira Norddeutscher Lloyd s parobrodov »Karlsruhe«. Prvo potovanje bo od 16. februarja do 8. marca in bo trajalo 21 dni. Proga je dolga 4294 morskih milj ali 7953 km. Drugo potovanje bo od 10. marca do 1. aprila in bo trajalo tudi 21 dni. Proga je dolga 3319 morskih milj ali 6147 km. Tretje potovanje bo od 5. do 27. aprila in bo trajalo 22 dni. Proga je dolga 3802 morskih milj ali 7041 km. Četrto potovanje bo od 29. aprila do 19. maja in bo trajalo 21 dni. Proga je dolga 3826 morskih milj ali 7086 km.

Poljska potovalna pisarna. Centrala poljske potovalne pisarne »Orbis« se je preselila v Varšavo in je njen naslov: »Orbis« poljske biro podrzy, Warszawa, Krakowskie Przedmiescie 5.

Za natančne informacije, prospekte, programe itd. za tu navedena potovanja se je treba obračati vedno na Zvezo za tujski promet (zastopstvo Putnik) v Ljubljani, Dunajska c. 1.

OTROŠKE NOGAVICE
ZIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Trojno knjigovodstvo.
»V mojem podjetju lahko dobite službo. Ali znate dvojno knjigovodstvo?«
»Znam celo trojno: blagajniška knjiga za gospode z velikim dobičkom, knjiga za tihega družabnika s skromnim dobičkom in knjiga za davčno upravo brez dobička.«

Zanimivo predavanje

Ljubljana, 30. januarja.
SPD priredi dne 4. februarja ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice predavanje mladega monakovskega alpinista Hansa Ertla. Nima še 24 let in je slušatelj visoke trgovske šole v Monakovem. Kljub svoji mladosti, zmagal je že najtežje stene visokih centralnih Alp in letošnje poletje sevrno steno Ortlerja, katero so doslej tudi najboljši plezalci smatrali za nepremagljivo. Ertl obvlada izborni vso plezalno tehniko in je iznašel sam tako zvani sedež na cepinu, priprava po kateri je mogoče zmagati celo ledeno preveso. Etl pokaže svoje plezanje po ledeni steni Ortlerja z lepimi diapozitivi. Do sedaj je s svojimi predavanji po Nemčiji in Avstriji vzbujal največje zanimanje in obudovanje. Ko se vidi njegove slike, človek nehoti ostrmi, saj je nemogoče zmagati take težkote.

Na Ortler je izvršil prvi pristop L. 1804 lovec na game Jožef Pichler iz Passerija. L. 1864 pa sta zmagala vrh po drugi poti angleška brata Buxton in Tuckett. Severna stena ostala je nepristopna do lanskega poletja, ko sta jo preplezala Ertl in Franc Schmid. Le-ta je postal znan, ker je kmalu na to v družbi z bratom Antonom preplezal severno steno Matterhorn.

Ortlerjeva severna stena meri 1400 m direktno višine, se dviga do 80° naklonine s silnimi prevetami.

Hans Ertl pa nam ne opiše le najmodernejšo tehniko po snegu in ledu, pokaže nam tudi čudežne slike in vse veličastje ledenih gora Evrope.

Občni zbor ruskega Sokola

V nedeljo 17. t. m. se je vršil v Narodnem domu redni občni zbor ruskega odseka Ljubljanskega Sokola, ki ga je otvoril starosta br. prof. A. A. Kopylov. Po uvodnem pozdravu vseh nazvočih, posebej pa še pristožnega starosta Ljubljanskega Sokola br. Kajzelja, se je starosta v svojem govoru spomnil pred kratkim v Pragi umrlega br. dr. Scheinera ter opisal njegovo delovanje in velike zasluge na sokolstvo, na kar se je članstvo stoji oddolžilo njegovemu spominu z enomnutnim molkom.

Sledila so poročila in sicer tajnika br. G. Popova o splošnem delovanju ruskega Sokola, blagajnika br. I. Lakičera, prosvetarja br. V. Zoltenka, ki ga je zaradi njegove odsotnosti prečital br. Popov, gospodarja br. P. Krasjuka, ter preglednika računov br. Rihterja. Potem je povzel besedo podstarosta br. A. A. Pcheljnikov, ki je v dobrohotnem duhu ocenil delovanje ruskega Sokola ter izrazil nado in željo, da se sokolska ideja razmahne čim bolj med ruskimi emigranti v Ljubljani. V tekočem letu bo ena najvažnejših nalog ruskega Sokola, da pošlje svojo telovadno vrsto na IX. vesekolski Tyršev zlet v Prago ter da pridobi sredstva za to.

Po poročilih funkcionarjev je bil predčan predlog odbora, da se ustanovi pri ruskem Sokolu štedilna blagajna, nakar je br. V. Pervago prečital načrt pravil za blagajno, ki ga je občni zbor soglasno sprejel, izvoljen je bil odbor za organizacijo blagajne, v katerega so bili izvoljeni: br. I. Kaufmann, br. M. Lucki, V. Pervago, V. Losev in G. Popov.

Sledilo je poročilo o proračunu za leto 1932, potem je bila za predložena kandidata lista novega odbora ruskega Sokola, ki je bila soglasno sprejeta. V odboru so: starosta br. prof. A. A. Kopylov, podstarosta br. A. A. Pcheljnikov, tajnik br. I. E. Zelenov, načelnik br. B. A. Rizen, blagajnik br. M. I. Lucki, prosvetar br. dr. A. I. Ivanovič, gospodar br. P. F. Krasjun, informacijski oddelek br. N. A. Tarasov, statistični oddelek br. I. A. Lakičev, Odborniki br. Pavlov, br. N. A. Tkačev, br. G. A. Asejev. Pregledniki računov: br. I. F. Rihter, br. F. F. Leonov in P. N. Čičev. Sednjo se je starosta zahvalil navzočim za izvolitev in željo, da bi se delovanje ruskega Sokola v Ljubljani čim bolj razmahnilo. S tem je bil dobiro uspeši občni zbor zaključen.

Šport

Občni zbor Ljubljanskega sportnega kluba

Snoči ob 20.30 se je vršil v gostilni Cinkole občni zbor agilnega Ljubljanskega sportnega kluba. Zborovanje je vodil in otvoril predsednik, upokojeni polkovnik g. Bleiweis, po njegovem pozdravu in kratkem referatu je pa podal tajniško poročilo g. Zdenko Švigelj. Iz njegovega poročila je razvidno, da je klub tudi lani prav marijavo deloval na sportnem polju in se udeleževal pri raznih prireditvah. Posebno aglinja je bila zimska sekcija, nekateri njeni člani so se udeležili raznih tekmoval in dosegli lepe uspehe. Poleg zimskega sporta goji klub tudi veslanje, kjer pa za enkrat nima nobene konkurence. Klub si je pred leti ob Ljubljani na travniku poleg kopališča uredil lepo tenišče. Število članstva je nekoliko naraslo in znaša sedaj 110.

Stalno upravo LSK tvorijo: predsednik g. Bleiweis, polkovnik v pok., podpredsednik inž. Matko Prelovšek, II. podpredsednik finančni ravnatelj Avgust Reich, namestnik inž. Leo Mencinger, tajnik Zdenko Švigelj, namestnik prof. Anton Detela, blagajnik ravatelj Josip Maleček, namestnik Riko Debeljak odborniki pa dr. Anton Švigelj, dr. Hubert Souvan, državni pravobranilec, dr. Ciril Pavlin in Viktor Auersperg.

Za načelnika veslaške sekcije je bil izvoljen Viktor Auersperg, smuške Zdenko Švigelj, teniške inž. dr. Vinko Kramaršič in table-tenisa g. Roman Golob. Občni zbor je bil okrog 23.30 zaključen.

— **Motoskijoring na Bledu** Motokolesarski klub »Ilirija« opozarja prijavljene člane na motoskijoring ki se vrši jutri na Bledu. Glede na razne propagandne tekme je start za motoskijoring točno ob 13. Pregled vozil in sestanev sparkov: komistje točno ob 11 dopoldne v Parkhotelu Obnem zaključek prijav ter objava dirkalne proge. Kakor poročajo z Bleda, je pro-

ga za motoskijoring v najboljšem stanju. Za izletnike vozi moderni avtoous izpred kavarn »Evropa« ob 8. zjutraj, povratek poljuben. Prevozna cena za tja in nazaj Din 60.—. Prijave za avtoous sprejema restavracija Fritz Tavčarjeva ul. 4, telefon št. 2066. do danes ob 17. Avtoous vozi le, če bo dovolj prijav.

— **Smučarska sekcija Ilirije** Redna seja odbora se vrši, radi praznika šele v sredo 3. februarja ob 20. namesto v ponedeljek — Tajnik.

Danes premiera!
Melodijozna, čarobnih ljubavnih arij in veselih dovtipov polna opereta

V glavnih vlogah oboževani ljubavni par
Käthe Nagy
Willy Fritsch
Njeno Visočanstvo pleše
Njeno Visočanstvo poje
Njeno Visočanstvo ljubi
Predprodaja vstopnic ob 11. do 1/2 13.
Predstave danes ob 4., 1/2 8. in 9 1/2 zvečer, jutri v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9.
Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Ekscelenca zapoveduje

Ekscelenca — to je že takšna beseda, da ti šine mraz do kosti ali je vsaj bila včasih. No, pa recimo, da je takšna ekscelenca kar sijajna začimba k sladki, presladki ljubezenski in romantični zgodbi. Okrog takšne zgodbe, odnosno okrog ekscelenca, se lahko naniza še cela, neznanška vrsta vseh takšnih impozantnih zadevščin, imenitnosti, takorekoč »šarm«, kot se pravi strokovno, in vsega drugega, kar sega še vedno devam in »kavalirjem« do mozga in jih zanese v sfere blaženstva. Smo pač ljudje zato na svetu, da živimo in nešteto jih je, ki pravijo: Kaj pa imam od življenja? Edino včasih malo zabave!

Zdaj se pa cenjene dame pripravite na največjo sladkost! Pristuhnite, ali je za vas še katero ime slajše: Willy Fritsch! Da, on in kar v formi, v ognju, poljubi kar dežujejo na levo in desno, ljubezenska vročica se niti ne da izmeriti z navadnim termometrom. Videle boste tudi lahko presrečno Katarino Nagy, ki jo je doletelo vse to neposredno, o čemer ve sanjate. Kaj hočemo, je pač kot ustvarjena za cmokanje in podobne sladkosti — kar bi sicer morali povedati nekoliko bolj izbrano ter nežno.

Sploh se pa o takšnih vabljivih in priklupnih stvareh, o takšni presladki zgodbi, ne sme preveč govoriti, že zaradi tega, da bi prehude skomine ne povzročile nevarnih posledic. In film kar sam vabi obiskovalce v kino Matico.

Narodno gledališče

DRAMA.
Začetek ob 20.
Sobota, 30. januarja, Trije vaški svetniki. Izven. Globoko znizane cene.
Nedelja, 31. januarja ob 15. Zapravljevec. Izven. Znižane cene, ob 20. Revna kot cerkvena miš. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 1. februarja, Cvrček za pečjo. Red A.

Vse ljubitelje naše drame opozarjamo, da se vpripori drevi ob 20. uri vlezabavna vaška šala »Trije vaški svetniki« v znani izvrstni zasedbi, po globoko znizanih dramskih cenah ob 20. Din navzdol.

Jutri bosta v ljubljanski drami dve predstavi. Popoldne ob 15. uri se vpripori romantična igra »Zapravljevec« z godbo in petjem. »Zapravljevec« je ljudska predstava v pravem pomenu besede, namenjena najširšim plastem našega občinstva. Zasedba običajna, režija Debevčeva. Zvečer ob 20. uri pa se igra izredno zabavna in učinkovita komedija »Revna kot cerkvena miš« v režiji prof. Šesta. Za obe predstavi veljajo znižane dramske cene.

V ponedeljek 1. februarja ob 20. uri se ponovi božična igra »Cvrček za pečjo« za red A.

OPERA.
Začetek ob 20.
Sobota, 30. januarja, Carmen. Red D. Debeljak. gđne Anite Mezelove. Red D.
Nedelja, 31. ob 15. Viktorija in njen buzar. Znižane cene. Izven. ob 20. Trije mušketirji. opereta. Izven.
Ponedeljek, 1. februarja. zaprto.
Torek, 2. februarja ob 15. Rigoletto. Izven. Znižane cene, ob 20. Trije mušketirji. Izven.

Drevi ob 20. se poje v naši operi opereta »Carmen« z gospodično Anito Mezelovo v vlogi Micaele. Ostala zasedba glavnih vlog je naslednja. Don Josepha poje g. Iv. Escamila g. Primožič. Naslovno vlogo Carmen ga. Thierryjeva, kapetana Zunido g. Župan. Dirigira ravatelj Polič, režija je Kreftova. Predstava se vrši za red D, sicer veljajo običajne operne cene.

Nedelja v ljubljanski operi. Jutr se poje popoldne ob 15. opereta Viktorija in njen buzar po znizanih opernih cenah, zvečer ob 20. pa izvrstno uspeša opereta Trije mušketirji, v premijerski zasedbi. Za predstavo veljajo običajne operne cene.

Beležnica

Koledar.
Danes: Sobota, 30. januarja katoličani: Martina, Desislav, pravoslavni 17. januarja: Antonija.

Jutri: Nedelja 31. januarja katoličani: Peter N., Divna, pravoslavni 18. januarja: Maksim.

Današnje prireditve.
Kino Matica: Njeno Visočanstvo zapoveduje.

Kino Dvor: Jahač brez uzde.
Kino Ideal: Teksaški osvnetnik.
ZKD: »Dežela smehljajac« ob 14.15 v kinu Matici.

Bohemske karneval SK Ilirije v Unionu ob 21.30.

Društvo »Soča« proslava 50-letnice smrti škola Dobrih pri Levu.

Obrtniško društvo izredni občni zbor ob 19. v restavraciji Zvezda.

Sokol IV. predavanje v šoli na Prulah ob 19.

Drsalne tekme na drsališču SK Ilirije ob 14.30.

Prireditve v nedeljo.
Kino Matica: Njeno Visočanstvo zapoveduje.

Kino Dvor: Jahač brez uzde.
Kino Ideal: Teksaški osvnetnik.
ZKD: »Dežela smehljajac« ob 11. dop. v kinu Matici.

Šentjakobski gledališki oder. Začetek ob 20.15 »Zadeva Kaiser. Veseloigra.

Lutkovno gledališče na Taboru ob 15. »Gasperček išče stanovanec«.

Lutkarski odsek Českoslovaške obce ob 16. v Narodnem domu »Konec sveta mojstra Smolek«.

ZSK Hermes: Hrastnik prijateljska toka ob 15. na igrišču Hermes.

Drsalne tekme na drsališču SK Ilirije ob 9.30.

Iz Celja

— **Občni zbor Sokolske župe v Celju** se bo vršil v nedeljo 21. februarja ob 9. dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1.) Zapisnik zadnjega občnega zbora in dokazila dveh overovateljev letošnjega skupščinskega zapisnika; 2.) nagovor župnega starostaja; 3.) poročila župnih funkcionarjev: a) tajnika, b) načelnika, c) načelnice, d) blagajnika, e) prosvetarja, f) matrkarja, g) nadzornega odbora; 4.) župni prispevki; 5.) župni proračun; 6.) župne prireditve; 7.) razni predlogi župne uprave; 8.) predlogi za imenovanje župne uprave, nadzornega odbora in častnega sodišča; 9.) slučajnosti. Na župno skupščino pošljejo bratska društva za vsakih 100 članov (sic) po 1 delegata, na proseček 50 pripada istotako 1 delegat. K točki 7.) dnevnega reda prosimo bratska društva, da pošljejo svoje eventualne predloge vsaj do 16. februarja, da jih more župna uprava proučiti in jih obravnavati na skupščini (glej točko 6. § 14. župnih pravil). Naglašamo, da je dolžnost vsake posamezne ednice, da prisostvuje župni skupščini. Ni razloga, ki bi mogel opravičiti odsotnost.

— **C na progh Celje-Vransko, Celje-Logarska dolina in Celje-Mozirje** izpremeni celjski mestni avtoous s 1. februarjem nekoliko vozni red. Izprememba obstoji v glavnem v tem, da bodo odhajali avtobusi proti Savinjski dolini iz Celja nekoliko pozneje, iz Savinjske doline pa se bodo vračali proti Celju nekoliko prej. Podrobno je razvidno iz popravilnega voznega reda, ki se nahaja na vseh prizadetih postajah.

— **C Preložena smučarska tekma.** Zimsko sportni odsek Savinjske pokrajine SPD v Celju obvešča vse smučarje, da se napovedana smučarska slalom tekma, ki bi se imela vršiti na Celjski koči 31. t. m. ne bo vršila zaradi neugodnih snežnih razmer. Pač pa je ista preložena na 14. februar.

— **Nočno lekarniško službo** ima od danes do vključno petka 5. februarja lekarna »Pri Orlic« na Glavnem trgu št. 1.

— **Seja celjskega okoliškega občinskega sveta** se bo vršila drevi ob 19. v občinski posvetovalnici na Bregu.

— **V svrhu registracije motornih vozil** za tekoče leto se vnovič pozivajo lastniki motornih vozil, da vložijo zadevne prijave pri predstojništvu mestne policije, oziroma sreskemu načelnstvu, kjer se dobi tudi predpisani obrazci. Istočasno se pripominja, da se nove evidenčne tablice ne bodo izdale onim, ki so v zaostanku s plačilom banovinskih davščin na motorna vozila za proračunsko leto 1931-32, dokler ne bodo predpisani zneski popolnoma vplačani.

O. TE ZENSKE!

— Na ženske se zdaj ne moreš zanešati, dragi moj, ker so preveč vihrave. Jaz imam štiri neveste, pa so mi vse nezveste.

KDO JE UPNIK?

Učitelj: Mihec, povej nam, kdo je upnik?

Mihec: Učnik je tisti gospod, ki mu moramo vedno reči, kadar pride: Paaaaa ni doma, pravkar je odšel.

Danes v UNIONU BOHEMSKI KARNEVAL

Konkurenca mask. Spreved mask točno ob 21.30. Darila za najlepše maske so razstavljena v trgovini Noblesse, Aleksandrova cesta. — Vstop ni vezan na posebna vabila.

Clanske vstopnice samo v predprodaji v kavarni »Evropa«.

Znanstvene metode paraliziranja gospodarskih kriz

Zanimivo delo univ. profesorja dr. A. Bilimovića "Nauk o konjunkturah"

Ljubljana, 30. januarja.

V naših težkih časih, ko je gospodarska delavnost padla za več kot štiri leta nazaj, ko je za isti iznos napredovala brezposelnost, ko je najmanjše za toliko nazadovale poljedelstvo itd. nima Jugoslavija primernejše knjige, katera bi nam boljše pokazala metode in sredstva za ublaževanje in preprečevanje gospodarskih kriz, kakor je delo univ. prof. dr. A. Bilimovića »Nauk o konjunkturah«.

Vsebinska knjiga se nanaša samo na moderne, objektivne, matematično-statistične metode gospodarskih studij. Subjektivni nazorji so v gospodarstvu kot vsepovsod brez vrednosti. V časopisju dobimo istočasno članke, ki našo gospodarsko krizo pretiravajo in članke, ki dokazujejo da pri nas gospodarske krize sploh ni. V sub-

destne časovne racionalizacije gospodarstva. Naloga konjunkturalne politike obstoja v izvedbi te časovne nivelacije. Na nivelaciji je dolžna sodelovati država s primerno finančno, trgovsko itd. politiko z javnimi deli itd., nadalje banke zlasti emisijske s primernim kreditiranjem in končno organizacije produkcijskih podjetij (Trgovske zbornice, Delavske zbornice itd.) z regulacijo produkcije. Prva faza konjunkturalne politike obstoja v prilagoditvi na gospodarsko viševanje in druga faza šele v umetni nivelaciji konjunkturalnega valovanja. Praksa je pokazala, da organizacija 8099 ameriških bank z glavnico preko 150 milijard dolarjev brez sodelovanja produkcijskih podjetij ni bila dovolj močna za izravnanje večjih konjunkturalnih valov. Reparacije in vojni dolgi, ki brez dvoma sodelujejo v sedanji gospodarski krizi, predstavljajo zneske preko 1000 milijard dolarjev. Poslovanje te organizacije je obstojalo v tem, da je v času pomanjkanja gotovine in visoke obrestne mere zalagala produkcijo z zadostnimi krediti. Ob času pretirane spekulacije in produkcije, katera ima izraz v nizki obrestni meri, je pa organizacija kredite odpovedala in tako onemogočila hiperprodukcijo, katera vodi v krizo in katere povzroča brezposelnost.

Take studije so najnovejšega datuma. Inicijativa je prišla in prihaja skoraj vsepovsod iz krogov vseučiliških profesorjev. Začelo se je v Ameriki pravzaprav šele leta 1917 (Harvardska univerza), leta 1922 sledi Francija, leta 1923 Nemčija (Wagemann), leta 1926 Italija, leta 1927 Avstrija (Hayek) itd. Jugoslavija nima še konjunkturalnega instituta. Res je, da se zbira pri nas mnogo statističnega gradiva, toda brez primerne organizacije in sistema. Vrh tega še naš statistični material žalibog ne obdeluje s pomočjo novejših matematično-statističnih metod. V Sloveniji se opazujejo začetki proučevanja konjunktur pri statističnem oddelku Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, kjer se vrši na inicijativo šefa tega oddelka I. Laha tudi matematična obdelava podatkov o zavarovanem delavstvu. (Vidi stran 20 knjige). Pripomnimo še, da nekaj akademikov narodnogospodarskega seminarja ljubljanskega vseučilišča pod vodstvom in nadzorstvom avtorja analizira in proučuje statistične podatke OUZD-a v Ljubljani po metodah, obrazloženih v gornji knjigi. (Tako n. pr. g. Tršinar članstvo OUZD-a, g. Czerny celokupno zavarovano mezo OUZD-a, g. Kobav povprečno zavarovano mezo, katera je približno enaka delavskemu zaslužku).

Želimo, da bi merodajni krogi zlasti Delavska zbornica, TOI itd. posvetili knjigi kolikor mogoče veliko pozornost. Istotako želimo, da naše časopise, ki donesha gospodarske vesti, ne bi samo knjige na kratko omenili, ampak da bi tudi njeno vsebino kolikor mogoče popularizirali.

Univ. prof. dr. A. Bilimović

ektivnosti se oddikujejo zlasti sovjeti, kateri so prof. Konratieva in druge vodje moskovskega konjunkturalnega instituta kratkomaletarji, ako jim niso konvenirali njihovi gospodarski rezultati. Glavno težkočo populariziranja takih gospodarskih studij predstavljajo eksaktni to- da abstraktni matematični računi (aritmetična sredina, srednji kvadratični odklon, korelacijski koeficient, regresijske enačbe, Fourier-ove vrste itd. itd.), ki zahtevajo od bralcev znanje vse srednješolske matematike. Drugače je snov nepristopna. Avtor navaja v tekstu samo končne formule. Pogrešamo dedukcijo formul v posebnem dodatku knjige, ker je za pojmovanje računskih operacij potrebno razumevanje uporabljenih formul. Tuzadevno iskanje v citirani literaturi je preveč otežkočeno in zamudno.

Jedro knjige tvori konjunkturalna, katero definira avtor kot periodično endogeno kršitev kinetičnega gospodarskega ravnesja. Gospodarstvo vedno teži po ravnesju in pri tem se predaleč zaletava v eno in drugo smer (polet in kriza). Konjunkturalna valovanja so izraz neza-

Prometni zakon in železniške nesreče

Kaj pravi zveza šoferjev za dravsko banovino o nesrečah na železniških prelazih

Ljubljana, 30. januarja.

»Slovenski Narod« z dne 23. t. m. je priobčil dodatno k predavanju g. ing. Zelenka še izjavo g. ing. Klodiča, ki se glasi, da je smatrati avtomobilske nesreče na železniških prelazih zgolj za neizogibno posledico kršitve prometnega zakona.

Ker g. inženjer popolnoma zanika vsako olajševalno okolnost kršitve omenjenega zakona pri predmetnih nesrečah, si dovoljuje na tem mestu spregovoriti nekaj besed v obrambo poklicnih šoferjev in prizadetih tovarišev.

Po našem skromnem mnenju se kršitev prometnega zakona, kakor se je zgodilo ne more istovetiti z zločinom tatu ali ubijalca. Saj tat vedno krši zakon vedoma in hote, dočim smo prepričani, da se o šoferjih, ki vestno opravljajo svojo službo, tega vendar ne more trdit. Popolnoma se strinjamo, da naj vozači motornih vozil na železniških prelazih podvoje pozornost. Nesreča pa ni izključena tudi ako šofer vozilo pred križiščem ustavi. To velja zlasti še, kadar je gosta megla. Predno položene ustavljeni voz in pasira križišče, zlasti ako je voz prenapolnjen, se čisto lahko pripeti, da prihi ti vlak, ki ga poprej radi megle ni mogel opaziti. Zlasti na nekaterih nezavarovanih križiščih, kjer prihaja vlak navzdol iz ovinke, torej brez dima, je tako pasiranje skrajno nevarno. Nismo namena trditi, da sta oba pri predmetnih nesrečah prizadeta šoferja postopala pravilno, ker nista ustavila voza in s tem kršila zakon. Toda tudi za tatu in

ubijalca se včasih upoštevajo razmere in okolnosti, pod katerimi je zakon kršil.

Železniško prometno osebo je temeljito izvežbano in preizkušeno, predno pride v službo. Redoma tudi obiskuje šole, v katerih se uči in izpopolnjuje glede točnosti in varnosti prometa pri nas kakor drugod. Pa se kljub temu dogajajo nesreče, ki so izključno železniške. Dogodilo se je n. pr., da so bile zapornice, in to na glavnih najbolj prometnih cestah, odprte, ko je bil avtomobil na tračnicah, vlak pa je prihajal iz ovinke v neposredni bližini. Samo šoferjeva duhaprisotnost, ki je avtomobil kolikor je mogel pognal, je rešila potnike, da jih ni vlak pregazil. Še nič ne ni razpravljati in dvomiti o tem, kdo ima pri pasiranju križišč ustaviti, strojevodja ali šofer. Vendar pa, ali prometni zakon zabranjuje strojevodji, da na nezavarovanih, zelo prometnih križiščih ponoči ali ob izrednih vremenskih prilikah da daljši svarični znak, kakor običajno, zlasti še, ako ima vlak zamudo. Poudarjamo tudi, da so avtomobilni šoferji večina prenapolnjeni zaposleni. Služba nekaterih traja dnevno 14 do 16 pa tudi več ur. Po težko pričakovnem koncu vožnje mora tako zaposleni šofer gledati, da si še uredi in pripravi vse, da bo drugi dan zopet lahko odpeljal. Na kako tozadevno svojo pritožbo pri gospodarju sledi navadno odgovor: ako nočeš ali ne moreš ti, bo pa drugi, saj jih je dovolj.

Isto velja tudi glede zasedbe na avtomobilih. Ako hoče šofer obdržati službo, mo-

ra paziti, da stori vse po gospodarjevi volji in da ustreže občinstvu. Potnikom ne moremo zameriti, ako silijo v že prenapolnjene avtobuse, ker vsakdo gleda, da čim prej pride na kraj, kamor je namenjen. Potrebno bi bilo, da je v prometnih dneh poleg rednega še en rezervni voz na razpolago.

Da dokažemo naše gornje trditve, samo en primer: Za avtobusno vožnjo na Gorenjsko se je prijavilo nekega dne večje število potnikov. Šofer pa z avtobusom, ki je bil v ta namen na razpolago, ni hotel odpeljati, ker zavore niso bile v redu. Toda takoj se je oglašil drugi, ki je to vožnjo prevzel, kljub temu, da mu je bil znan nedostatek voza. Na nekem klancu pa se mu je ustavil motor, zavore niso prijele, voz se je začel pomikati nazaj ter se je še k sreči naslonil na breg. Vendar pa so bili potniki in voz lažje poškodovani.

Neprikladen vozni red pa je ponavadi kriv, da morajo avtobusi voziti z večjo brzino, kakor je dopustno. Avtobus mora priti po v voznem redu označenem času na svoje mesto, nikdo pa ne upošteva prometnih ovir, ki jih je nešteto, zlasti po mestu in njegovi okolici. Odkrito obžalujemo vse žrtve avtobusnih in drugih prometnih nesreč. Vsem, ki imajo opraviti z motornimi vozili, polagamo na srce: skrajno pozornost, osobito na železniških prelazih. Na javnost pa se obračamo s prošnjo, da nas iz navedenih (in ne navedenih) razlogov ne sodi tako strogo po zakon, ker so se omenjene in druge enake nesreče dogodile večina res po nesreči in pri izvrševanju poklica, s katerim si moramo naporno služiti svoj vsakdanji skromni kruh.

Zveza šoferjev dravske banovine.

Nov spomenik na Vrhniki

Vrhnika je imela svojega Cankarja in mu je postavila bronast spomenik, ima pa tudi slavno pesnico in pisateljico, ki je vredna najpomembnejšega monumenta. Za kulturo in za dobro voljo vneti Vrhniki: dan t. spomenik res postavijo svoj slavn. Fantiki dne 9. februarja, to je natanko na pustni terek ob slavnem godu pri nas najbolj čestnega boga Kurenta. Spomenik sicer ne bo iz bronu, temveč iz plemenite terakote, ki pa še ne bo pečena, kakor opetka, temveč v svojem deviškem, nepo-

kvarjenem, prvotnem, vlažnem stanju, ki se mu pravi Slovica. Pisateljica Fantika si je zaslužila večno slavo z 99 verz, ki je z njimi proslavila vrhniške fante in se tako ovekovečila v njih srečih. Spomenik bo predločeval sedečo Fantiko s knjigo in peserom v rokah, sicer bo pa po občini kolikor mogoče podobem bronastemu Cankarju in bo stal na trgu pod lipo. Tudi zorna vrhniška delketa je neprekosljiva pesnica ovekovečila, ko si je celila in glečala svojo bolno nogo, ki si jo je izzvilila bogve kje, zato bodo pa pri odkritju sodelovale tudi vrhniške gospodične.

Pri slavnosti bodo sodelovali vsi najveselejši faktorji in poskrbeli za tak Kurentov praznik, kakor ga še niso doživeli Vrhniki, niti videli razvajeni Ljubljani. Če nas je ljubljanska gospoda skoraj prezrla ob odkritju Cankarjevega spomenika, je pa sedaj prosta pot iz Ljubljane na Vrhniko vsem, ki so dobre volje.

Zvočni kino

George O'Brien

v filmu velenapetih pustolovščin in senzacij

Teksaški osvetnik

Dopolnilo »Micky miška« in naj-novejši zvočni tednik

Predstave danes ob 4., 6., 8., 10. in 9. zvečer — jutri v nedeljo ob 3., 5., 6., 8., 10. zvečer.

IDEAL

Besedo imajo naši čitatelji

Znižanje stanovanjskih najemnin?

Občutna gospodarska depresija je zopet načela vprašanje stanovanjskih najemnin. Mogoče predlogov se je že čulo v dnevnem časopisju in tudi oblasti so že svojačasno izdale pozive, naj se najemnine znižajo vsaj za nekaj odstotkov.

Nisem strokovnjak in tudi ne vem točno, kako gredo vse te reči v številkah, toda čudno pa bi se mi vseeno zdelo, — ako bi naenkrat nastopilo splošno, recimo nekako prisilno znižanje stanovanjskih najemnin radi nastopajoče finančne depresije. Kajti z znižanjem bi se po moji sodbi napravilo bore malo dobrega — a mnogo več slabega.

Upoštevati moramo dejstvo, da pri nas nimamo obilice velikih zgradb, torej ne hišnih veleposesnikov, nego predvsem takozvane male hišne posestnike, posestnike, ki so si morali zgraditi hiško, ker je bila splošna stanovanjska mizerija le prevelika in jim je bilo veliko pretesno v starih hišah. In vsi ti hišni posestniki so zadolženi, a obenem obvezani plačevati obresti in amortizacijo hranilnicam in posojilnicam. Kaj bi prineslo znižanje najemnin tem posestnikom? Minus in — kesanje, da so zidali in s tem vsaj nekaj pripomogli k omiljenju stanovanjske krize? Poleg tega pa moramo priznati, da gospodarska depresija ni zadela vseh slojev. Uradniški stalež je normalen, reguliran; trdim: ne čuti krize! Izjemo tvorijo privatni uradniki in nameščenci, trgovci in obrtniki, a predvsem delavci. Za te je nastopila kriza in ti ne morejo plačevati ne dragih in ne cenjenih stanovanj, kajti redukcija zaslužka jim je omajala, ali jim celo vzela — mnogim — življenjsko bazo.

Treba bi bilo velike previdnosti, da bi ne prišli iz manjšega zla v še večje zlo. Pred nami mora biti na prvem mestu dejstvo, da depresija ni zadela vseh, da so torej razlike in da je torej treba skrbeti, da ne bi na škodo enih trpeli še večjo škodo drugi.

Splošno znižanje najemnin zatorej ne bi bilo priporočljivo, vsaj v novih hišah ne. Da pa bi se s te strani omilila beda, pa bi bilo umestno, da bi se ta stvar tako uredila, da bi hišni posestniki namesto da bi znižali najemnine, oddali toliko in toliko odstotkov kosmate najemnine, ki jo dobivajo, v fond za omiljenje bede in za podporo potrebne. Poleg tega bi bilo umestno, da bi najemniki in posestniki s pomočjo oblastnih organov ustanovili komisije, ki bi taksirale vrednost stanovanj glede na kritičnost sedanjega položaja. Seveda bi bilo to mnogo dela, toda resnost in iskrena volja za pomoč najpotrebnejšim, bi visoko nagradila to socialno potezo in skoraj gotovo veliko boljše rešila pereči problem stanovanjskih najemnin, kakor vsakovrstni pozivi in zahteve po znižanju najemnin.

S. P.
(Priobčujemo ta svojevrstni prispevek k vprašanju najemnin, ker ga po načelu svobodne tribune ne moremo odkloniti. — Uredništvo).

Popotniki

Z vso silo delamo za pospeševanje turskega prometa in doseglj smo že tudi prve uspehe. Bled je sezidal nove krasne hotele, tudi Kranj jih je že dobil in Kamnik si je napravil imenitno kopališče za poletje in skakalnico za zimo. Po vsej banovini je vedno več tučev, jako dobrodošlih tučev, čeprav nimajo dosti perja, da bi jih lahko izdatno skubili. Ali tudi male ribčke zaležejo!

Tretja prestolica je seveda na prvem mestu, kar se tiče višine izdatkov za pospeševanje turskega prometa. Z milijoni Ljubljano lepšamo in krasimo, prebivalstvo pa izpopolnjujemo, naj se dobro ima, da bo vsa Ljubljana sama zadovoljnost in veselje, samo petje in smeh, sploh, da bo najprijetnejše in najbujnejše mesto na svetu. Saj smo jugoslovanski Salzburg, no, z londonsko meglo seveda, zato imamo pa srca vedno vedra in jasna.

Takorekoto zlato srce ima Ljubljana, ki slovi šrom sveta in vabi z vseh strani popotne v svojo gostoljubno sredo.

Naval na naše mesto iz vse banovine in države je ogromen. Pogoreli, ki namerajo imeti lastne strehe, skupine pobožnih zidarjev cerkva v peštrih narodnih nošah in drugih učinkovitih kostumih (celo z Diogenovimi laternicami!), usmiljeni Samaritani obah splovov v kutah, talarjih in habritih, brezposelni, ki mikoli delati niso, matere s sedmimi otroci, ki niso nikdar rodile, umrli vseh narodnosti s kupljenimi medaljami, obupani berači s hišami in grunti — vsi si ogledujejo lepoto našega mesta in se prepričujejo o dobrobrčnosti prebivalstva. Tudi pravi reveži prihajajo, a za te imamo na vratih tablice z magistrata.

Z največjo gostoljubnostjo pa sprejemamo popotne študente, ki nam muzicirajo in nas upepevati vesele nemške šlagerje. Naše pesmi so prekmurke in niso za ljubljansko inteligentno gospodo.

Še raje pa počastimo svetske popotnike. Krepi in zdravi, mladi, zali fantje kakor urni natakari mečejo po mizah svoje fotografije. Ah, kako lepo in koketno se jim vije plavi koder po čelu! Trd, zapovedujoč pruski izgovor. Ali naj ponosni Prusi prosijo? Bedasta domišljija neumnege Slovenca!

Zadnjič je prezirljivo po mizah razmetavali svoje fotografije tak korenjak. Iz Pruske seveda in po poklicu tesar, je de-

jal. Lani so bili še vsi akademiki. Dva gosпода, ki mislita, da sta inteligentna, sta se z njim takoj spustila v pogovor. Naj ljudje vidijo, kako znamo nemško! O visoki politiki, kakopak, o Zenevi, reparacijah in nemški korajži, o milijardnih nemških investicijah in bajnem bogastvu. Izkažimo se, če je prilika! In Prusak je krepko udaril po naši državi. Politika sta ga nagradila z dinarji, priče pa s policajem.

Snoči smo imeli čast občudovati mladostno moč in lepoto nemškega mornarja. »Prisiljen od gospodarskih prilik prodaja svoje fotografije. Cena poljubna.« Prosim, ali je to berač? Podjeten trgovec vendar. V petih minutah absorbira vse mize in že zopet hiti najmanj s kovčcem dalje po kupčiji. Gostje sicer godrnjajo o nadležnosti in se spominjajo domačih revežev, a kaj hočete, saj jim s paragrafom o beračenju bade ničesar ne moremo. Orno na belem imajo vsi tiskamo, da prodajajo, nikakor pa ne beračijo. Kaj pa paragraf o krošnjarenju, ki neusmiljeno takoj zagrabijo za vrat ubogo domačo prodajalico škap, že otročjega starčka s košaro zobotrebcev ali pa izstradanega Dalmatincea... Pa tudi z zakonom o nadležnih tujcih bi se menda dalo kaj napraviti.

Uspeh bi bil edino ta, da bi se nam tujci več ne posmehovali in bi krepki postopali več ne brili norcev in naše navzočnosti — prave domače reveže bomo pa še vedno metali ven. Ljubljancem.

— Vprašanje in prošnja. Na anketi za znižanje stanovanjskih najemnin je predsednik Društva hišnih posestnikov v Ljubljani g. Frelih baje omenjal, da eo v Ljubljani najemnine tako nizke, da jih ni mogoče še bolj znižati. Navajal je baje, da se plača za enosobno stanovanje 200 do 400 Din, za dvosobno 500 do 800 Din, za trosobno pa 900 do 1000 Din. Najemniki pa plačujejo v Ljubljani za dvosobno stanovanje celo v III. nadstropju po 1000 do 1100 in to ne samo v centru mesta, temveč tudi za Bežigradom. Zato bi prosili predsednika Društva hišnih posestnikov, naj nam pove za stanovanja po cenah, ki jih je navajal. — Več najemnikov.

— Vzrok. Ogledal sem si v dramu »Vzrok«. Občudoval sem sijajno igranje. Občudoval sem publiko, ki je posetila predstavo. Ob najbolj tragičnih momentih sem čul glasen smeh, ki ni prihajal morda s stojišča, temveč iz lož in partaja. Nehote se me vprašal: Kaj pa če ni prišlo v gledališče tudi hijene? — Jod.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

TOM MIX Jahač brez uzde

Velenapete senzacije.

Predstave danes ob 4., 6., 8. in 9. — jutri v nedeljo ob 3., 5., 6., 8. in 9. — Cene 4 in 6 Din.

Radioprogram

Nedelja, 31. januarja.

8: Ing. Zidanšek: Živnoredja; 9: Esperantsko predavanje (Herkov); 9:30: Prenos cerkvene glasbe; 10: P. dr. Roman Tominec: Galerija sloveštih konvertitov; 10:30: Dr. P. Breznik: Umetnost in znanost pri Ligi narodov; 11: Salonski kvintet; 12: Cas, poročila, plošče; 15: »Darinka«, spevoigra v proslavo duh. svet. Lavtizarja; 17: Magistrov šramel kvartet; 20: Muzika 40. p. p. Triglavskega; 21: Poročilo o rezultatih eksperimentalnega fonetičnega studija (dr. Fr. Veber); 22:15: Cas in poročila; 22:30: Plošče (plesna glasba); 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 1. februarja.

12:15: Plošče; 12:45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 17:30: Salonski kvintet; 18:30: Prof. dr. Pengov: Lakota; 19: Dr. L. Burian: Češčina; 19:30: Zdravstvena ura; 20: Samospevi ge. Gertrud Schieck-König iz Tržiča; 21: Salonski kvintet; 22: Cas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Torek, 2. februarja.

9:30: Prenos cerkvene glasbe; 10: Vesko predavanje; 10:30: A. Zupanec: Iseljivanje Belokrajincev; 11: Salonski kvintet; 12: Cas, vesti, plošče; 15: Viktor Pirnat: Dolenski šaljivec po štempiharjevih; 15:30: Dekliška ura; Kristus in žena (gđ. Lehar); 16: Slovenske narodne s salonskim kvintetom pojejo gđ. Korencan in gđ. Jelačin in Zagar; 17: Mell: Igra z apostoli (Ljudski oder); 20: Dr. Veber: Experimenttalno fonetični studij; 20:30: Prenos iz Zagreba; 22:30: Cas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 3. februarja.

12:15: Plošče; 12:45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 17:30: Salonski kvintet; 18:30: Dr. Reya: Morje; 19: Dr. N. Preobrazinski Rusčina; 19:30: Literarna ura: Lippert: »Od duše do duše« (Fr. Vodnik); 20: Mozartova glasba, izvaja salonski kvintet; 21: Lahka glasba, izvaja salonski kvintet; 22: Cas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 4. februarja.

12:15: Plošče; 12:45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 17:30: Plošče; 18: Ing. Zidanšek: Živnoredja; 18:30: Drago Ulača: Gimnastične vaje; 19: Dr. Anton Bajec: Italijanska; 19:30: Dr. Mirko Rupel: Sbrhrvaščina; 20: Pero Horn: Pedagogika; 20:30: Muzika 40. p. p. Triglavskega; 22:30: Cas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Družabni večer s plesom Sokola IV. v Mestnem domu 1. februarja

Dnevne vesti

— Zahvala Matije Žitka. Za vse, v tako velikem številu, bodisi ustmeno ali pisмено došlo mi čestitke, ki sem jih prejel ob svoji osemdesetletnici, se prav priročno zahvaljujem. Posebna zahvala pa naj velja gospodu županu Stanku Hočvarju za iskren nagovor, g. pevce iz Vrhnike za krasno podoknico, s katero so me tako nepričakovano iznenadili. Vsem skupaj in vsakemu posebej moja najiskrenejša zahvala! — Matija Žitko.

— Prva doktorica prava v Beogradu. Včeraj je bila na beograjski juristični fakulteti prva slušateljica promovirana za doktorico prava. To čast je dosegla gospa Anka Godjevac, novinarica, ki je z uspehom in odlično branila doktorsko tezo »Principi pravi mednarodnega prava v jurisdikciji stalnega mednarodnega sodišča v Haagu«.

— Prazni poslovni lokali. V Splitu je mnogo praznih poslovnih lokalov, posebno v manj prometnih ulicah. V mestu je tudi več takih lokalov, ki so se preje trgovci kar publiki za nje, zdaj jih pa lastniki ne morejo oddati. Tudi to je znak krize.

— Bat'a zgradi tvornico v Vukovaru. Spomladi zgradi Bat'a v Vukovaru nekatere tovarniške objekte, pozneje bo pa dosegla velika tvornica, ki bo zalagala s čevlji vso Jugoslavijo. Zemljišče je že kupljeno. Po odloku zagrebskega sodnega stola iz leta 1930 se Bat'a lahko peča v naši državi s tovarniško proizvodnjo ter ustanavljanjem nakupov in najemanjem tovarniških in trgovskih podjetij. Poleg tega lahko tudi sodeluje v takih podjetjih in obrtoma opravlja druge posle. To pomeni, da lahko poseže Bat'a tudi v železniški stroko. Le po novem obrtnem zakonu bo moral zaprositi za koncesijo za svoje delavnice za popravila in obnove.

— Da ne bo nesporazumljenja. Razglas v časopisih glede prijav o prejemanju draginskih dokladov se tiče onih vpoškoencev, ki prejemajo pokojnine od finančne direkcije. Onim vpoškoencem, ki prejemajo pokojnine od železniške direkcije, ostavi železniška direkcija prijave in jih pošlje na dom — Drustvo železniških vpoškoencev v Ljubljani.

— Koroške novice. V St. Linšu so 10. januarja pokopali Karlovcvega Stefana, ki je že delj časa bolehal na raku. — V Mohlihu je po dolgi in mučni bolezni umrl Serjakov oče na Pelcu. Pokopani so ga 3. t. m. — V Pribli vasi so v zadnjih mesecih umrli: Nužej Podgornik v starosti 84 let Alojzija Zupančičeva, Alojzija Podgornikova, Ema Ogradnikova v starosti 68 let in 75-letni Sopojev oče Vid Andrej V Svecih ab 4. januarja umrl Ivan Ruprecht v starosti 73 let. — 11. januarja so pokopali Marijo Strugerjevo na Mačuh in 19. januarja Matevža Mostečnika, p. d. Milnarja na Povani Rajni. Matevž je bil stara slovenska korenina in do smrti zvest svojemu rodu. Dočakal je 73 let. — 21. januarja so v Svecih pokopali Ivano Blatnikovo, ženo tovarniškega delavca, in Tomaža Maku, žagarja v Medvedjem dolu, ki se je na žagi smrtno ponesrečil. — 17. januarja je umrl v Otrovci pri Borovljah Valentin Primik, p. d. Ornce. Pokojni je bil vedno značajan Slovenec in je bil splošno priljubljen. Dočakal je visoko starost 90 let. Po pokopu je bil puškar in je bil eden onih »piljovce«, ki so vedeli marsikaj pripovedovati o starih Borovljah, ki so govorile tedaj samo še slovensko.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ostane vreme neizpremenjeno. Včeraj je bilo po večini krajev naše države jasno, zjutraj megleno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 17, v Skoplju 12, v Mariboru 7,8, v Zagrebu 7, v Sarajevu 4, v Ljubljani 1,1, v Beogradu —2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 776,8, temperatura je znašala —6,6.

Kavarna VIADUKT

vabi DANES na KROFOV VEČER.
Odprto do 4. ure zjutraj.

Mačja maša

Saint-Cruspet je bila prva fara župnika Peyrota. Ni bil posebno ponosen na to. Saint-Cruspet, kraj s 314 prebivalci, ležal v območju tovarniškega mesta, je bil kot fara menda najslabši na svetu. Pri veliki nedeljski maši ni bilo nikoli niti 12 vernikov: ob delavnihih pa sploh nihče ni prišel k maši. Župnik bi se bil najraje kar zjokal. Kako je mogel v tej prazni cerkvi izgovarjati: Dominus vobiscum... Orate, fratres... Ite missa est... kar pomeni: Gospod z vami... Molite, bratje... Pojdite, maša je končana... Ali ni bila to ironija? Gospod župnik je bil neizrečeno nesrečen, da je postal pastir v ovčarni brez ovčic.

Toda nekega deževnega zimskega dne je bil presenečen: nekdo je prišel k maši. Ah, ne, noben vernik, temveč mačka, velika, rjava mačka, ki je sedla na pručico, zanižala in zapredla, da jo je bilo veselje poslušati.

Prva misel župnika in glavnega ministranta je bila spoditi nepovabljenega gosta iz cerkve. Toda župnik Peyrot je imel zelo rad živali. Sicer pa ni bil povsem nezadovoljen s tem, da je imel vsaj enega gosta pri maši. Kaj ni dejal sv. Frančišek: Moji bratje so ptiči? Gospod župnik iz Saint-Cruspeta je pa lahko mislil: Moje sestre so mačke. In

— »Ženski list.« Prejeli smo februarško številko »Ženskega lista«, mesečnika za modo, zabavo in gospodinjstvo. Ta edini mesečnik te vrste za naše gospodinjstvo in matere v naši državi izhaja že osmo leto pod uredništvom ge. Zagorke. V februarški številki vidimo zelo okusne oblike za svečane prilike in pomlad. Krojna pola, ki je priložena vsaki številki, prinaša poleg krojev mnogo okusnih oblik in bluz tudi kroj praktičnega bočnega pasu. V modnem delu so lepa ročna dela ter praktične volnene obleke. V zabavnem in poučnem delu prinaša »Ženski list« roman iz življenja istrskih Hrvatov izpod peresa Vitorja Cara Emina, zanimive novele, humoreske in več črtic. V poučnem delu je mnogo člankov o vzgoji otrok, družabnosti, zdravstvu, kozmetiki, sportu itd. Naročnina znaša 45 Din mesečno in list se naroča pri upravi, Zagreb, Samostanska 2/1.

— Težka nesreča v rudniku. V hrastinskem rudniku se je včeraj utrgala plast premoga in zasula rudarja Ivana Špessa, rojenega leta 1885 in stanujočega v Hraštniku. S hudimi poškodbami na glavi, desni nogi in hrbtenici so ga včeraj pripeljali v bolnico.

V SADJU JE ŽIVLJENJE!

To je označeno v besedi »SADVITA« (vita latinsko življenje). Kdor uživa »Sadvito«, sadje v čokoladi, mora potrditi: »Res, v sadju je življenje«. Vrečica sortiranega Din 5.—

— Tri nesreče. V Begunjah se je včeraj ponesrečil 42-letni posestnikov sin Jože Metere. Šel je zjutraj v gozd, pa se ni vrnil. Domači so bili v skrbih zanj in so ga šli iskat. Našli so ga s prebito lobanjo nezvestnega Jože je na poledelnih tleh padel na glavo in si pretrcel možgane. Prepeljal so ga v ljubljansko bolnico. Kakor nam poročajo, je njegovo stanje zelo resno. — Jože Škraba, 31-letni posestnikov sin iz Trnave, je 28. t. m. doma padel s konja in se potolkel na glavi. — Josip Debeljak, posestnikov sin iz Slivnice, je včeraj padel in si zlomil desno nogo. Oba ponesrečenca so prepeljali v bolnico.

— Z milijoni belgijske kraljice ne bo nič. Zadržijo smo poročali, da utegne dobiti potomca Ivana Horvatha v Zagrebu. Zlata Horvath po belgijski kraljici Henrietti ogromno dedščino v znesku 385 milijonov frankov. Belgijško poslanstvo pa pravi, da ni nobene oporoke kraljice Henriette, ki bi dolocila, da podeduje njeno premoženje Horvath ali kdo drugi. Zadevna z ogromno dedščino pa kljub izjavi belgijskega poslanstva še ni pojasnjena.

— S sekro odsekala možu glavo. V vasi Mičetičevci blizu Gjurjeveca sta se sprijaznjenca Pregiban zaradi spolne bolezni, ki sta bila z njo oba okužena in sta valila krivdo drug na drugega. Mož je zgrabil ženo za nase, jo odvrlel na dvorišče in jo hotel preteptati, žena je pa pograbilala sekro in odsekala možu glavo.

— Zaradi treh dinarjev ga je ubil. Arif Husić in Sačir Džaferović iz vasi Kiseljak blizu Tuzle sta delala tri sosedu in po delu je Džaferović prodal Husiću svojo kozo za 3 Din. Husić mu pa kupnine ni plačal, ker ni imel denarja. Džaferović ga je opetovano terjal, a Husić je zatrdel, da koza ni vredna niti 3 Din. Nekega dne je šel Husić po vodo in Džaferović ga je napadel z nožem. Husić mu je nož iztrgal. Ta čas je pa prišel Džaferović na pomoč brat, toda fant je bil že mrtev, ker ga je bil nasprotnik zabodel v srce.

— V vseh družabnih krogih se zelo pazi na njegovane zobe. Smotrena nega ust je trajna uporaba znane in priljubljene Chlorodont zobne paste. Tuba Din 8.—

Železničarski ples

v »UNIONU«

1. FEBRUARJA 1932.

zato velike muce ni spodil iz cerkve. A čez nekaj dni ni bila več samo ena mačka, temveč dve, ki ju je opazil župnik v cerkvi. Še nekaj dni in bile so že tri.

— Kaj pomeni to? — se je vpraševal župnik. — Aha, žito poljskega čuvala.

V istem poslopju, kakor cerkev, je bila namreč tudi stara šolska soba, v kateri je smel imeti čuvaj spravljeno žito, ker so bila tla v njegovi bajti gnila. In tako so silile miši v cerkev, ker jim je dišala pšenica, koruza in grah. Zato je bilo tudi mačk vedno več v cerkvi.

— Že dobro, naj izpolnjujejo svojo nalogo dobrih lovcev. — si je mislil župnik.

On, on je pa tudi izpolnjeval svoje dolžnosti. Ne da bi ga motilo je maševal med čuječimi mačkami, ki so večkrat skakale k luknji v lesenih obojih, ker so slišale tam glodanje miši. In maša je postala nekaj čudnega, kajti ministrant se je zanimal za početje mačk in moral jih je krotiti, kolikor se je dalo.

— Dominus vobiscum, — je zadonelo po cerkvi iz župnikovih ust.

— Kššš... kššš... Et cum spiritu tuo, — je odgovoril ministrant.

Toda v nedeljo je nastal pravi škandal, ker je prišlo k maši dvanaest ver-

Iz Ljubljane

—lj Počastitev spomina Maksa Detička. Odbor za postavitve spomenika kralju Petru v Ljubljani je imel sredi sejo, ki je na nji počastil spomin pokojnega člana Maksa Detička, knjigovodjo Celjske posojilnice, ki je 17. t. m. v Celju umrl, star komaj 50 let. Po prečitaniu zapisa zadnje seje so člani odbora vstali in predsednik ing. Beve se je v ganljivem govoru spominjal pokojnega tovariša, ki je bil vedno zvest velikemu cilju odbora in ki ga ohranijo člani v najboljšem spominu.

—lj Tudi posledica gospodarske krize. Dosej so morale gospodinjice hoditi po življenjske potrebščine na trg in v mesto, zdaj jim pa večinoma ni več treba, ker nosijo ljudje po hišah ponujati vse od jaje in masla do sadja, kuhinjske posode in zobobrev. Ne mine skoraj dan, da bi se ne oglašil v hiši kak prodajalec. Ljudje seveda radi kupujejo kar doma, da jim ne treba hoditi v mesto, toda s tem so oškodovane v prvi vrsti branjevalne in delikatesne trgovine. Toda kaj hočemo, sila kola lomi, beda sili ljudi, da si pomagajo, kakor vedo in znajo.

POSKOČEN JE PUST, razposajen, vesel; v veselju, ljubezni ves svet bi objel. V salonih, gostilnah je vrvež teles, na gladkih parketih pa godba in ples. Kar pa veseljem dá pravi pomen, ni godba, ni ples, niti smeh preglasen. To miza je s cvetjem — pogrnjena belo, na nji izobliže: pižama in jelo. Če zraven je skleda okusnih »JAJNIN«, potem je tu višek pozemskih dobrin.

—lj Ogromna naval na socialno-politični urad. Naval na socialno politični urad na mestnem magistratu je vsak dan večji, prisiljeni tudi ljudje iz okolice, vendar jim je moral urad odreči podporo, ker je domaših siromakov in podpore potrebnih dovolj. Včeraj je pred uradom zopet čakalo okrog 250 prosilcev. Ker je urad prezaopten, bo nakazoval odsele podpore samo štiri dni v tednu, ob sredah in sobotah pa ne izdaja nobenih nakazil.

VELIKI PREDPUSTNI PLES

Sokola I. na Taboru

Pustna sobota
2039 6. februarja 1932

—lj Splošna malozeleniška družba d. d. v Ljubljani sporoča, da s 1. februarjem t. l. preneha obratovati z avtobusi na progi Ljubljana—Ježica—Črnuče. Promet na tej progi bo vršilo odsej avtobusno podjetje Jože Magister, ki bo obdržalo dosedanjí vozni red in cene. Avtobusno podjetje Magister preneha obratovati s 1. februarjem t. l. z avtobusi na progi Ljubljana—Št. Vid in bodo vozili samo od Št. Vida dalje proti Tacnu, Gameljnu, Mednem in Medvodam in sicer tako, da bodo imeli v Št. Vidu zvezo s tramvajem. Avtobusni vozni red od Št. Vida dalje je razbešen v tramvajskih vozovih.

—lj Javnih primernih drsališč imamo v Ljubljani dovolj, vendar z njimi ni še ustrezno vsemu sportnemu naraščanju, ki si pa zna pomagati. »Otvorjajoc si povsod drsališča, kjer je teren kolikšak ugoden. Na takšnemu drsališču, na poti, ki drži čez zemljišče bivšega knežjega dvorca ob Turjaški ulici, je padla včeraj starejša ženska in se običutno potolčila po rokah.

—lj Današnji živilski trg. Čeprav je zadnja sobota v mesecu, je bilo na trgu prav živahnó. Bilo je dosti prodajalcev, pa tudi kupcev ni manjkalo. Prav živo je bilo okoli mesarskih stojnic. Meso je še vedno zelo poceni in zato ga meščani radi kupujejo. Mesarji so prodajali volovsko meso od 10 do 12, govedino od 6 do 10, teletino od 10 do 14, prašičje meso od 12 do 16, kostrnjaje od 6 do 10, prekaženo meso od 14 do 18 Din kg. Perutnine davi ni bilo mnogo, kmetje so prodajali kokoši od 35 Din naprej. Jajca so po 1 do 1,25 Din, par tudi 1,75 Din. Kanetije so pripeljali precej jabolok, ki jim je cena od 3 do 5 Din. Na zelenjadem trgu je pa tudi bilo vsega dovolj. Merica domačega radiča stane 1,50 Din, kg goriške karfičole 5 do 6 Din, kg krompirja 1,25 Din, kg kislega zelja 2,50 do 3 Din itd. Kot rečeno je bilo na trgu prav živahnó in tudi kupčije je bilo dovolj.

—lj Plesni zavod »Jenko«, Kazina, ima vsako nedeljo »popoldanski tečaj« od pol 4. do pol 6. Pouk »Slow-fox« in »Paso-double«. »Začetniški tečaj« izjemoma jutri v nedeljo ob 8. zveč. Posebne plesne ure dnevno. 76-n

njem pa pet mladih muck.

— Ah! — je vzkliknil ministrant in odskočil.

— Ah! — so vzkliknile pobožne žene, ki so bile prišle malo prej in so klečale pred jasticami.

Ena je bila tako ogorčena, da je odšla iz cerkve. Ogorčenje se je polastilo tudi postavnega kmeta, ki je hotel vzeti vseh pet muck in jih poptepati z okovanimi petami. Toda gospod župnik, ki se je baš preoblačil za polnočnico, je prišel ves rdeč od zadregre k jasticam. Siromak ni vedel, kaj početi. Mahal je z baretom in se včičeval, obenem pa podil staro mačko: kšš... kššš...

Ko je pa zagledal kmeta, ki je hotel mlade mucke pohoditi, mu jih je vzel iz rok.

— Ne, dovolite, — je dejal. — Le nikar krvi v cerkvi. Prepustite mi te mucke. Jutri jih sam utopim. Zdaj pa pojdimó molit.

Odnesel je mlade mačke v zakristijo, potem je ves skesan in spokornjen praznoval Odršenikovo rojstvo.

Toda naslednjega dne, ko jih je bila mamica našla (kam so se bile skrile navihanke?), ko jih je zagledal tako majčkene, tako sočutje vzbujajoče! Utopiti jih? Ah, človek bi ne smel imeti srca. Kaj se jim ni sam Jezušček smehljaj, kaj jim ni odstopil polovice svoje

SPECIALIST ZA UŠESA, NOS IN GRLO

DR. JANKO HAFNER

se je PRESELIL na RESLJEVO CESTO šte. 9 I

ORDINIRA OD 10.—12. IN OD 3.—5.

TELEFON 30—12

—lj Umrlí so v Ljubljani od 23. do 28. januarja 1932: Pavlin Marija, 82 let, zasebnica, Izanska cesta 75; Smale Marija roj. Pakiz, 42 let, zasebnica, Pražakova ul. 11; Erman Zofija roj. Vencelj, 35 let, žena delavca, Zalokarjeva ul.; Globelnik Leopoldina, 4 mesece, hči krojaškega pom., Izanska cesta; Miklavčič Marija roj. Vrampl, 71 let, obč. uboga, Vidovdanska c. 9; Kašman Matija, 74 let, mestni revež, Japjeva ul. 2; Tejkar Miroslav, 26 let, sin žel. uradn., Vidovdanska; Mežnar Karol, 26 let, čevljarški pom., Podlimbarskega ul. 20; Jeršin Ana, 8 ur, hči posestnika in delavca, Črna vas 58. V ljubljanskih bolnicah: Brtočelj Jožef, 24 let, hlapec; Martin vrh pri Želoznikih; Petelinčar Franc, 15 let, kličuč. vaj., Zbilje pri Medvodah; Repas Florijan, 9 mesecev, sin strojnika, Mežica; Tavčar Ivan, 2 mesece, sin železničarja, Kapitejska ulica; Penčič Helena, roj. Parkelj, 31 let, žena trgovca, Jevnica pri Kresnicah; Senica Alojzija, 49 let, žena paznika Trb. prem. družbe, Trbovlje; Koder Marija, 4 dni, hči tov. delavca, Slap pri Kranju; Peternež Ana, 64 let, užitarica, Žiri; Popit Anton, 31 let, sin posestnika, Lesno brdo; Draksler Matija, 23 let, sin hišarja, Sp. Hrušica; Zajec Ana, 4 mesece, hči železničarja, Zs. Šiška; Hofjan Marija, roj. Kovarik, 27 let, žena knjigovodje, Cegnarjeva ul. 10; Parfant Adela, 8 let, hči delavca, Zlata vas; Šegovič Jakob, 6 mesecev, sin barvarja, Radovljica.

—lj Pomožni akciji bo daroval Sokolsko društvo Ljubljana IV. del čistega dobička od družabnega večera, ki ga priredi v ponedeljek 1. februarja ob 20. v dvorani Mestnega doma Sokolska javnost se bo gotovo rada odzvala vabilu mladega, a vzorno delujočega Sokola IV.

—lj Sokolsko društvo v štepanju vasi priredi na svečnico 2. februarja v svojem domu družaben večer s plesom. Društvo naklonjeno javnost vabilo, da se te prireditve številno udeleži. Zdravo! 79-n

SPOZNAJMO JIH

Z mlekom požlahtnjena je

MLEKITA

S kavnim okusom pa

KAVITA

S finim maslom je zabeljena

MASLITA

Kdor pa grenko ljubi, zanj je le

GRENKITA

Tako se namreč imenujejo štiri nove čokoladne specialitete tovarne MIRM. Prodajajo se v običajnih tablicah. Zapomnite si končnico »ITA«, da bomo lahko o potrebi zahtevali po svojem okusu.

—lj Sprememba voznega reda na avtobusni progi Ljubljana—Mengeš—Cerkije—Kranj Od 1. februarja t. l. dalje odhaja avtobus iz Ljubljane proti Cerkijam in Kranju: ob delavnihih ob 6. uri zjutraj in 12. uri popoldne, ob nedeljah in praznikih pa ob 6.45, 12.30 in 17.30 (ob 17.30 samo do Cerkije). V Ljubljani pa prihaja: ob delavnihih ob 9.35 in 17.14, ob nedeljah in praznikih pa ob 10.35, 17.04 in 19.35.

—lj V nedeljo in na svečnico igra Šentjakovski oder. Šentjakovski oder vprizori v nedeljo 31. jan. izvrstno veseligr »Zadeva Kaiser«, ki je polna imenitnega humorja in duhovitih zamislov. Pri tej veseligr so posebniki izvrstno zabavajo in nasmejejo. Kreacija gosp. Lavriča sama zasluži, da si občinstvo ogleda predstavo. Na svečnico bo pa na Šentjakovskem odru prikljubena burka-satira »Svetnik«, ki je znana po zvočnem filmu »Devčič Jakob«. Naslovno vlogo kreira prvak Šentjakovskega odra gosp. Mile Košak, ki je v tej burki neprekosljiv. Kdor se hoče dve uri res dobro zabavati, naj poseti ti dve izredni veseligr.

—lj Plesni zavod »Jenko«, Kazina, ima vsako nedeljo »popoldanski tečaj« od pol 4. do pol 6. Pouk »Slow-fox« in »Paso-double«. »Začetniški tečaj« izjemoma jutri v nedeljo ob 8. zveč. Posebne plesne ure dnevno. 76-n

9. II. PUSTNI PLES SOKOLA II. V KAZINI

—lj Danes k »Tičku na gričku«. 77-n

—lj Pustni ples Sokola II. dne 9. februarja v Kazini. Opozorjamo članstvo, da ima v predprolaji pri br. Krapežu, Jurčičev trg, pravico do znižane vstopnine.

—lj Leharjeva opereta »Dežela smehljaja« z Richardom Tauberjem pri ZKD matineji v Elitnem kinu Matici. Številni prijatelji ZKD filmskih predstav se bodo gotovo izredno veselili današnjega scoreda, saj jim prinaša ZKD največjega nemškega tenorista Richarda Tauberja v Leharjevi opereti »Dežela smehljaja«. V tej opereti je dosegel Richard Tauber največje uspehe po svetovnih odrih in tudi filmsko se je opereta slajno posrečila. ZKD bo predvajala lepi Tauberjev film danes ob 14.15 in jutri ob 11. po znižanih cenah v Elitnem kinu Matici. Prijatelji Richarda Tauberja naj pridejo polnoštevno.

—lj Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani vjudno vabi članstvo, da naj se polnoštevno udeleži VII. rednega občnega zbora, ki se vrši dne 2. februarja t. l. ob pol 11. uri v gostilniških prostorih g. F. Kavčiča, Privoz št. 4 (Prele). Vsak član in članica, ki se udeleži, dobi lepo darilo. — Odbor.

SLAVČEVA

MAŠKERADA

NA PUSTNO NEDELJO

7. II. V UNIONU

—lj Starši! Na svečnico, 2. februarja t. l. ob 16. uri popoldne, v veliki dvorani Uniona, bo predaval in predložil dobri Gašperček vašim malčkom toliko lepega in zanimivega. Prijeljte svoje otročičke, da bodo deležni veselja in zabave »X. otroškega ringarajca Atone. 83-n

—lj Lutkovno gledališče na Taboru igra v nedeljo 31. t. m. in na Svečnico 2. februarja vselej ob 15. uri veseligr »v tleh dejanjih« Gašperček išče stanovanec. Igra je naštudiral popolnoma nov ansambel. Med parvznami igra društveni salonski orkester. K obilni udeležbi vabi odbor.

—lj Gospodinja šola »Mladice«. Večerni kuharski in gospodinjški tečaj prične v sredo 3. februarja t. l. ob 17. uri. Vpisovanje se vrši v soboto 30. t. m. in v ponedeljek 1. februarja obkrat od 17. do 19. ure v poslopju »Mladice«. Tečaj je namenjen v prvi vrsti mestnim uslužbenkam in soprogram mestnih uslužbenecv.

—lj Angliško pranje, svetlokanje ovratnikov ŠIMENC. Kolodvorska u. 8.

Najlejša Leharjeva opereta

Dežela smehljaja

z Richardom Tauberjem

Danes ob 3. pop., jutri ob 11. dop.

V ELITNEM KINU MATICI

ZKD cene! ZKD cene!

slame, da bi jim bilo toplo? Ne, gospod župnik jih ni utopil. Odsel jih je v župnišče. Bela mačka je šla za njimi, došla jih je in se igrala z njimi. Kako ljubke mucke so bile! Rasle so, se igrle in počenale tisoč vragoli. A njihov rešitelj je bil najsrečnejši človek na svetu. Preživljal je svoje dni, zroč smeje na mucke. Nekaj tednov je bilo to zelo zabavno. Toda potem?

Prišel je dan, ko se je mami zazdelo primerno odstaviti jih. Neke noči jih je pa celo zapustila. — No, otročki! moji! Zobe in krempljčke imate. Pregrižite se skozi življenje.

Gospod župnik je imel težke skrbi. Kako preživljati te mucke? Treba je bilo mesa in kruha. Je imel obojega dovolj zase? Ne, mnogo premalo. V Saint-Cruspetu ne obogatiš. Ponudil je mucke sosedom Nihče jih ni hotel. Vsaka hiša je imela svojo mačko.

— Bože moj, svetui mi, kaj storiti, — je govoril župnik sam pri sebi. — Ti si dovolil, da so prišle na svet, zato gotovo nočeš, da bi poginile. Kaj mi je storiti, da jih rešim?

V velikonočnem tednu mu je šinila v glavo srečna misel. Kakor vsako leto je prišlo deset ali dvanaest župlanov za veliko noč k spovedi.

Med spovedjo jih je ogledoval in primerjal, da bi odkril najboljše, najlepše, menitejše. In petim spokornicam je de-

Vreče zlata v pregnanstvu

Kako žive v Švici nemški, avstrijski in madžarski emigranti kapitalizma

»Lidove Novine« priobčujo pod naslovom »Vreče zlata v pregnanstvu« zanimiv dopis Eugena Erdelyja glaseč se:

Po krasnem Limmatskem nabrežju v Curihu, obdanem s lišami v staromnemškem slogu, ki se začnejo takoj pri pomornem novem kolodvoru in konča neke v megleni nerspektivi Curiške jezera, se izreha vsako dopoldne več sto elegantnih tujcev. Čeprav še ni sezona, so temu meglenemu mestu zvesti že več mesecev. Večkrat na dan pride po številnih mostovih čez reko Limmat, izprehaajo se po Parade-Platzu, kjer imajo solovite velike švicarske banke svoj sedež, z žično železnico se peljejo na Rigi, v elegantnem Jezerskem hotelu popijejo svojo dopoldansko kavo, zvečer pa hodijo po hodni švicarski navadi zgodaj spat. Edino njihovo delo je, da napeto čakajo na novo številko berlinskega »Börsenkuriera«, »Neue Freie Presse« ali »P. st. Hirapaa«. Če je pa njihova nestrpnost že prevelika, se napotijo tja do Gledališkega trga in pogledajo skozi široka okna v tiskarno. »Neue Zürcher Zeitung«, kjer čaka impozanten, kakor dreadsought velik nov dvojni rotacijski stroj, čist kakor najnovejši optični aparat, na zadnjo stran prve jutranje izdaje.

Kraljice lepote za l. 1932. Od zgoraj navzdol: Miss Anglija Gwendoline Stetland, miss Grčija Eftheri Lampson in miss Rumunija Liana Délesco.

Med temi zvestimi gosti v Curihu so najrazličnejši ljudje. Večinoma so starejši gospodje in ne več mlade dame. Dobro oblečeni, dobro rejeni, elegantni. Samo v njihovih očeh opaziš večni strah, tu pa tam pa nekakšen plamenček slabe vesti. Srečaš jih v Curihu, Bastu in Bernu, v vseh večjih mestih nemške Švice, nekoliko koruplante, malo nervozne, na zunaj mirne, notranje pa nemirne. Prebivalci Curiha in Basla so jih že vajeni, kakor so bili vajeni pred vojno ruskih socialstov po vojni nadvojvod, med vojno pa različnih emigrantov. Saj so čarobne švicarske gore ustvarjene za to, da postanejo domovina onim, ki so zbežali iz svoje domovine.

Sedanji gostje Švice so tudi emigranti. Niso pa emigranti carizma ali boljševizma, temveč kapitalizma. To so poseben svet privatnega kapitala. To so Nemci, Avstrijci in Madžari, ki so rešili svoje imetje pred polomom domače valute v mirno Švico. To so ljudje, ki smo o njih čitali lani poleti, da so spravili svoje premoženje v inozemstvo pred visokimi nemškimi davki ter avstrijskimi in madžarskimi valutnimi odredbami. V naglici so zapustili svoj dom, odrekli so se družabnim stikom, likvidirali svoje bančne račune, izpraznili šafes, pobasali ves denar, vrednotne papirje in dragulje, ter se vtihotapili po pustolovskih potovanjih v Švico, kjer kupujejo za marke, šilinge in pen-

jal, ko so se spovedale svojih grehov: — Za pokoro zmolite »Češeno Marijo«... Potem pa pridite v zakristijo in vzemite eno mucko, ki je zelo ljubka in ki vam polovi vse miši... Saj je ne boste ubili, kajne da ne? Skrbeli boste za njo, je-li? Pojdite v božjem imenu.

In tako je gospod župnik iz Saint-Cruspeta... Gorje! O tem se je začelo šušljati po fari in to pot ga je nekdo izdal. Sporočili so to škofu, povedali so mu vse, tudi o mački na prižnici in o muckah v jaslicah. Zadeva je bila resna. Kaj neki poreče na to škof?

Kmalu potem, med duhovnimi vajami, ko se duhovniki navadno med seboj spovedujejo, je škof poklical župnika Peyrota in mu dejal strogo:

— Ste že bili pri spovedi?
— Še ne, prevzvišeni.
— No, dobro, pojdiva. Jaz sam vas spovem.

Boli mrtve nego živ je župnik pokleknal k spovednici. Naštel je vse te uboge grehe vaškega župnika. Največji je bil pa seveda tisti z mačkami v cerkvi. Kako se je trkal na prsa, ko je to priznaval, kako je jokal in se tresel v pričakovanju škofovega gneva. Malo je manjkalo, da se ni onesvestil.

— Za pokoro, — je dejal škof, — pa zmolite »Češeno Marijo« in kupite dvanaest pastij za miši.

Potem je pa škof komaj zadržujoč smeh odšel iz spovednice.

gö, ki so jih pripeljali na kilograme. Švicarske franke in dolarje, zlasti dolarje, ne znane, ozke bankovce, ti se jim ne zde dovolj varni, temveč zlatnike po 20 dolarjev s ponosnim ameriškim orlom, ki jih dobite v vrečkah po 50 komadov. Zlato, vrednostni papirji in dragulji pa potujejo potem v oklopne kovne prostore bank, kjer so emigranti srednjeevropskega kapitalizma našli svoje šafes.

Tam leži zlato skrito, vzeto iz naravnega obtoka, neplodno in hladno, dočim v evropskih državah tovarne stoje zaradi pomanjkanja kapitala, ugašajo visoke peči, vozijo prazni vlakci in gladujejo milijoni.

Oklopni kletni prostori švicarskih bank so nabit polni zlata ubežnega kapitala. Švicarski denarni trg je tako prenasit, da banke ne sprejemajo več vlog od vlagateljev, ki ne prebivajo v Švici, ohranijo pa zahtevajo shranjaro, namesto da bi plačevali obresti. Od švicarske sprejemajo vloge samo do 20.000 frankov na glavo in plačujejo od tega približno 3 odstotne obresti. Toda obresti plačujejo od drugih svojih kupcij, kajti

denarja ne morejo spraviti v promet. Obresti plačujejo, da bi se prebivalstvo ne odvadilo štediti. Od tekočih računov pa sploh ne plačujejo obresti. Kontrola je zelo stroga, hranilne knjižice brez imena in naslova se ne izdajajo. Žene morajo povedati tudi svoja dekliška imena, da bi ne mogle denarja naložiti dvakrat.

Švicarska zvezna vlada ravna z emigranti kapitalizma vljudno, toda zelo hladno.

Denar smejo zapravljati, ne smejo ga pa zaslužiti.

Noben tujec se ne sme naseliti v Švici in sklepati v njej neposredno svojih kupcij. V mnogih kantonih zatisnejo sicer oko, če odpre Nemec ali Avstrijec, tovarno in preskrbi delo nekolicini švicarjem, v večini kantonov pa tujcem ni dovoljeno, da bi investirali svoj kapital. Tujec dobi dovoljenje nastaniti se v Švici samo pod pogojem, če se obveže plačevati na leto 2.000 frankov dohodninskega davka, pri tem pa ostane v veljavi prepoved trgovskega udejstvovanja. V hotelih in penzionih pa sme tujec stanoviti brez obveznosti, plačevati dohodninski davek in zato emigranti večinoma nimajo svojih stanovanih, temveč stanujejo kar po hotelih.

Toda ne zavidajte emigrantom kapitala njihovega življenja v Švici. Žive v neprestanem mučnem strahu. Groza jih obhaja pri misli, da se utegne najti kdo, ki bo začel izdelovati zlato, potem pa preneha biti žolta kovina imetje. Boje se tudi, da bi utegnil tudi v Švici nastati preokret v naziranju glede privatnega kapitala. Najbolj jih pa teži vsak danja bojazen, ki jih ne zapusti niti za trenutek, strah pred tajnimi agenti domačih denarnih zavodov, ki bi utegnili izvolati skrivališče zlata in bi dali doma zapleniti nepremičnine, preorežene z gosto mrežo laži. Zato žive emigranti v Švici sami zase, boječ se vsakega znanca in neznanca. Podobni so ljudem, ki so se med povodno zatekli na strehe hiš in trepetajo v strahu, da bi iz povodni ne nastal potop.

Lord Lytton, predsednik komisije, ki preiskuje japonsko-litvanski konflikt.

OTROŠKA LOGIKA

— Mamica, ali je res, da eno jabolko na dan oddalji zdravnika od doma?
— Seveda je res!
— Torej sam danes oddalji od doma 10 zdravnikov, pa mi je vseeno slabo.

KONKURENCA

— Povejte nam, obtoženec, kako ste mogli razbiti to blagajno?
— Ne morem povedati, gospod sodnik, ker je tu v dvorani nekaj mojih konkurentov.

Leon Noel, ki je bil imenovan za šefa kabineta francoskega senatnega predsedstva in zunanjega ministrstva.

Sophus Michaelis umrl

V Kodanju je umrl eden najslavnejših danskih pisateljev Sophus Michaelis. Rojen je bil 14. maja 1875 na otoku Fynu v Odense, kjer je bil rojen tudi slavn Andersen. Kot 18-letni mladenci je stopil pred javnost z zbirko pesmi »Mimy«. Poleg lirike je pisal tudi drame in romane. Pred 6 leti, ko je praznoval 60-letnico rojstva, je dejal o svoji pisateljski usodi:

»Imel sem srečo, da sem dosegel priznanje in mir doma ter slavo v inozemstvu kot dramatik in romanopisec. Knjiga »1812« o Napoleonu je bila prevedena skoraj v vse jezike sveta, v ruščini je izšla celo v treh prevodih. Drama »Revolucionarna svatba« je bila prevedena v 12 jezikov in se še vedno igra. »Roman »Aeböle« je priljubljen v Nemčiji, kjer so ga predelali v opero. Samo moja lirika ostaja neznana. Stih se ne da prevedeti. Sam sem prevedel mnogo iz tuje poezije. Med vojno, ko je bil svet v plamenih, sem delal na prevodu srednjeveškega dela »Parsifala«, ki ima 25.000 stihov.«

Poleg tega velikega in krasnega prevoda je dal Michaelis danski literaturi Goethejevo antologijo. Izmed drugih svojih del je najbolj cenil knjigo »Heleni in barbari«, izmed lirike pa zbirko »Sinji dež«. Napisal je tudi dramo »O modernem Antikristu«, o Napoleonovem povratku iz pregnanstva in dramo iz svetovne vojne »Nasilje«, ki v njej obravnava pohod nemške armade v Belgijo.

Pravljica o Čičerinu

Bivši sovjetski ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je postal zadnje čase predmet zanimanja inozemskega tiska. Nekateri ameriški in angleški listi so posneli po nekem francoskem provincijalnem listu vest, da je bil Čičerin v Moskvi zaradi pijančevanja in beračenja aretiran in da so ga spravili v sirotišnico. Iz Moskve pa poročajo, da se je Čičerin pri čitanju tega poročila

la imenitno zabaval in izjavil, da si skoraj ne more misliti razburjivejše aretacije, kakor je bila ona, ki so jo opisali v inozemskih listih. (Tudi mi smo posneli po čeških listih vest, da so Čičerina pobrali onemoglega na cesti v Tomsu.)

Po poročilih iz Moskve pa živi bivši ljudski komisar za zunanje zadeve, ki je star sedaj 73 let, v zelo dobrih in urejenih razmerah. V Moskvi ima udoben stanovanje in gospodinja vzorno skrbi za starega moža. Sovjetska vlada mu je dala na razpolago avto, ki se Čičerin rad vozi z njim po mestu in okolici na sprehod. Drugače pa živi skromno in se v javnosti skoraj sploh ne pokaže. Poleg zunanje politike sovjetske Rusije se zanima samo še za glasbo in literaturo.

Vse Čičerinovo življenje je bilo polno ljubezni do glasbe. Čičerin je izbran pijanist in bi bil prav lahko napravil kariero tudi kot virtuos. Njegovi najbližji prijatelji so imeli opetovano priliko občudovati njegovo umetnost. Zdal piše Čičerin zgodovinsko razpravo o Mozartu. Strokovnjaki, ki so del njegove razprave v rokopisu čitali, pravijo, da bo to delo velike literarne in zgodovinske vrednosti. Čičerin se še vedno drži svojih starih delovnih metod. Dela namreč samo ponoči, čez dan pa spi. Tako je delal tudi kot komisar za zunanje zadeve, ko je zaslovel po svetu tudi s tem, da je rad povabil diplomate tujih držav na posvetovanja in zakuske ob 4. ali 5. zjutraj.

Kemal paša in cerkev

Vlada Mustafe Kemal paše dobiva vedno večji vpliv na mohamedansko cerkev v Turčiji in njene prižnice. Kemal paša vedno bolj vprega v državni voz. Mohamedanski svečeniki dobivajo zdaleč plače od države, dočim so morali prej skrbeti za njihove gmočne razmere verniki sami. Kakor določa tudi koran. Najboljši primer državnega vpliva na mohamedansko cerkev vidimo v vladni odredbi, izdani za 30dnevni post, ki se je pričel 10. t. m. Pred začetkom posta je dobila duhovščina iz Angore posebno okrožnico, ki je za razmere v moderni Turčiji zelo značilna.

V okrožnici je rečeno, da je določil prezdij za verske zadeve svečenike za nastopajoče cerkvene svčanosti. Vsem svečnikom je bilo naročeno, naj si izbere za glavni predmet svojih pridig štednjo in geslo, naj kupuje vsak Turek samo domače blago. Mošeje in minareti mohamedanskega sveta so za svečanosti ramadama okrašeni z neštevilnimi pestrimi lampijončki. Že od pamtiveka je bila navada okrasiti lampijončke z napisli. Prvotno so porabili za napis izreke iz korana, pod Kemal pašo so pa služili napisi na lampijončkih propagandi zračnega prometa, a zdaj služijo ta reklama istemu namenu, kakor pridige po mošejah. Pisani lampijončki oznanjajo, da morajo Turki kupovati samo domače izdelke in strogo paziti, da se njihov denar ne bo stekal v inozemstvo.

Kapitan Frank Hawks, ki je preletel 4200 km s hitrostjo 290 km na uro.

Dve zdravniški

Nevrolog in lastnik sanatorija za lečenje po principih coueisma je prišel jutraj v svoj zavod in vprašal glavno sestro, kako se počuti eden izmed različnih bolnikov. Slabo, gospod doktor, je odgovorila sestra. Zdravniku se je zmračil obraz. Kriz božji sestrica še ničesar se niste naučili pri meni. Čeprav ste že tako dolgo v sanatoriju, je zagodrnjal. Saj bi morali vendar vedeti, da se ne reče »bolniku gre slabo«, temveč »bolnik meni, da se počuti slabo.«

Jeseni pride primarij X, ves prehlajen, v svoj sanatorij. Asistent ga vpraša: Ste se prehladili, gospod primarij? Da, prehladil sem se, zagodrnja primarij. Snoči sem se peljal z vlakom in imel sem smolo, da sem moral vso pot sedeti pri razbitem oknu. — Joj, joj ga pomiluje asistent, — kaj niste mogli prositi tega ali onega mlajšega sopotnika, naj zamenja z vami mesto? —

— Saj to je tisto, da ga nisem mogel prositi, kajti v kupeju sem bil sam, — odgovori primarij.

Možje, ne pišite dnevnikov!

Človek piše dnevnik zato, da se v slabih časih spominja dobrih časov in se tolaži, v dobrih časih se pa spominja slabih, češ, zdaj mi je dobro, to moram ceniti. Dnevnik pa ne čita samo tisti, ki ga je pisal. Pripeti se, da ga najde tudi kdo drugi in hoče zvedeti, kaj je v njem. Katastrofalno lahko postane, če najde žena v dnevniku možev literarni talent, posebno, če je mož pridno beležil vse svoje ljubavne pustolovščine. Tako se je zgodilo v Chicagu nekemu Dodgu.

Dodge je beležil v dnevnik vse svoje ljubavne pustolovščine s polnimi imeni dam, ki si je z njimi slajšal življenje, obenem je pa zapisoval, kakšne vrline in napake imajo, kakšen je njihov temperament in celo kako so oblečene. Ko je žena prečitala možev dnevnik se je zgrozila in zahtevala ločitev. Mož pa ni vedel, da se mu je dnevnik izgubil, imel je že

novega in na starega ni več mislil. Izgovarjal se je, da je ženi zvest in da ni nič res, kar ona trdi. Tedaj mu je pa žena pomolila pod nos dnevnik in ga izročila sodniku. Sodnik ga je prečital, zmalaj z glavo in izrekel ločitev zakona po mozevi krivdi. Mož bo seveda moral plačevati alimente in bo bridko občutil posledice svojega literarnega udejstvovanja.

O raku

Mnogi zdravniki se zanimajo zdaj za vprašanje, ali se rak širi ali ne. Za raziskovanje raka je zdaj na svetu že mnogo zavodov, ki iščejo povzročitelja te strašne bolezni v nadi, da bodo lahko našli tudi sredstva proti njej. Če odkrijejo povzročitelja, ker zdravniki domnevali, da na način življenja ni brez vpliva na začetek raka, proučujejo tudi vprašanje, ali se rak širi ali ne, in v kateri starosti je najpogostejši. Z rakom je kakor z vsako drugo boleznijo, če se začne zdravniki ele zanimati za njo. Vsaka taka bolezen se naglo širi. Razlogi so v tem, da medicina metode, ki omogočijo bolezen takoj v začetku spoznati. S popularizacijo in poukom se doseže, da postanejo začetni znaki bolezni bolj znani, kakor so bili prej, in zato hodi več ljudi in večkrat k zdravnikom.

Isto velja za navajanje vzrokov v mrtvaških listih. Tam, kjer so prej navajali za vzrok smrti starost, se navaja zdaj večinoma rak. Najrazličnejše vrste raka, posebno na notranjih organih, ne povzročajo v začetku nobenih posebnih, niti tipičnih motenj ali bolečin. Če pa jih že povzročajo, so tako neznatne in neradne, da se bolnik ne začne k zdravniku. In baš v tem je največja težava medicine v boju z rakom. Če li rak takoj v začetku bolel tako, kakor boli zob, bi ta bolezen ne zahtevala toliko žrtev, zlasti ne med ženskami, in medicina bi bila v lečenju raka že mnogo bolj napredovala, kakor je. Če čitamo torej poročila o naglem širjenju raka, moramo pretehtati vse okoliščine, kajti večja pozornost in boljši raziskovalni pripomočki pomnože število znanih primerov raka.

Najnovejša raziskavanja so pokazala, da je rak po pretežni večini bolezen zrelih let, posebne starosti nad 50 let. Izkazalo se je tudi, da do 50. leta rak ni tako pogosta bolezen, kakor so ljudje prej mislili, in zato se govori, da rak v srednji starosti pojema. V visoki starosti rak ne povzroča takih posledic, da bi se kazalo že na zunanosti tako prinaša čisto smrt v obliki splošne telesne oslabelosti. Zdal smo v stanju zelo intenzivnega boja z rakom in morda nam že bližnja bodočnost prinese učinkovitejša sredstva proti tej strašni bolezni.

Nemški kancelar Brüning.

Dekle, ki je premagalo 75 bikov

Na svetu je sedaj samo ena ženska, ki se upa spoprijeti z bikom. To je Maria Alguin-Garcia, sloka dekle, žarečih črnih oči, ki ji je največji užitek nastopiti v madriški ali sansebastijanski areni. Kot hčerka bikoborke je bila vzgojena nekje v Južni Ameriki, kjer se je naučila s svojimi štirimi brati pod očetovim vodstvom bikoborbe. Kot 13 letno dekletce je že prvič nastopila v areni. V zadnjih štirih letih se je udeležila 200 bikoborb, premagala in ubila je najmanj 75 bikov. Po vseh teh zmagah je pa še vedno amaterka in se bori samo z bikli, ki nimajo ostrih rogov. Amaterji se smejo namreč boriti samo s takimi bikli.

Zanimanje za bodočnost pogumnega dekleta je v Mehiki zelo veliko, kajti tam ljudje niso vajeni žensk, ki goje šport. Mnogi poklicni bikoborci jo smatrajo za enakovredno in priznavajo, da je dosegla s svojimi uspehi najboljše mehiške matadorje. Oče, ki jo je učil bikoborbe, je smatral to v začetku za šalo, pozneje je pa spoznal, da ima navdušenje za bikoborbo tudi hči že v krvi. Za bikoborbo po njenem mnenju ni reba posebne moči. Bik se namreč s svojo težo sam usmrti.

Pri odebelelosti vzbuja redna zdravlila uporaba »Franz Josefovca« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo »Franz Josefovca« vodo tudi pri zamašenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. »Franz Josefovca« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Albert Sorel:

Čudodelni zdravnik

Roman

— Toda ura je že štiri, a do tja so dobre tri milje in pot je slaba. — Če si hoče gospod ogledati razvaline, bo že malo pozno; sicer pa neradi puščajo tujce v grad.

— Opravi mi z baronom Rofosom.

— Ah! — je vzkliknil hotelir začuden. — Morda ostane gospod čez noč v Saint Vigoru?

— Ne, vrnem se sem.

— To bo pa najbrž že prepozno.

— Saj se ne zadržim dolgo tam.

— Toda pot je slaba za nočno vožnjo.

— Sicer pa, ali me hočete odpeljati v Saint-Vigor ali ne? Če hočete, velite zapreči, če ne, pojdem na drugam. — je dejal popotnik nestrpno.

— Takoj bo zapreženo, gospod.

Čez četrte ure je popotnik že sedel na pripravljeno kočijo. Edina njegova prtljaga je bil ročni kovčeg, ki ga je držal v

13

roki. Voznik je pogledal krepko normandsko kobilu in kmalu je napravil čok nehal drdreti po mestnem tlaku.

Peljala sta se po Rilleski dolini proti reki Semi.

Tam, kjer zavije cesta proti Montfleuru, sta jo zapustila, voznik je pogledal kobilu, ki je ubrala vijugasto poljsko pot, vodečo med suhim grmovjem in golim drevjem na bližnji grič.

Močnejši, hitrejši veter je pričal, da je blizu morje. Prispela sta na ravno in zagledala pred seboj živo mejo. Slednjič je voznik ustavil, da bi se kobilu odpočila. Popotnik je zagledal onstran pašnika Seino.

Kobilu je nehala. — popotnik je pa še vedno stal na kraji. Oziral se je na levo in desno iz sivga kamna, moleč iznad skalnatega brega onstran Seine.

— To je Montreille, starinski grad baronov Rofosov. Toda gospodarji so ga že davno zapustili in se preselili v Saint-Vigor.

— Ah! — je vzkliknil tujec in pogledal na uro.

Voznik je razumel in pogledal. Pot se je zopet vila med drevjem in grmovjem; dober kilometer poti sta imela zopet za seboj, ko se je krajina razširila, gozd je bil tu posekan in skoz vrzel se je videla širna zelena planjava, nezasejana polje, razorane njive.

Obzorje je zastirala skupina visokih dreves. Voznik je dejal:

— To je saint-vigorski drevored.

Kmalu sta prispela do njih. Voz je drdral med visokimi drevesi po ravni poti. Pod visokimi obokom vej se je že mračilo; veter je šumel v golih vejah, jata vrane se je dvignila v višave in zakrožila na temnem nebu.

Drevored je imel obliko križa in ni vodil nikamor. Ko sta ga pustila za seboj, se je začela pot nagibati. Krajina je postajala vedno bolj pusta in divja; v daljavi se je dvigal tu in tam dim iz hišice.

— Evo, to je Saint-Vigor, — je dejal voznik.

Peljala sta se po skalnatem, golem pobočju, brez vsakega rastlinstva. Pod njima se je dolina med griči vedno bolj ozila. Kamnita poslopja so bila podprta z močnimi stebri, imela so ozka okna, strehe pokrite s temno opeko, dimnike visoke. V ozkem kotu med stisnjenimi griči se je lesketala črna gladina ribnika, liki temna jeklena plošča med samostanskimi stenami in robom gozda. Zada je stal visok rimski zid, kraljujoč nad vso pokrajino; njegova senca je padala na večno zeleno ozadje na severni strani. Vse to se je videlo v motnem svitu večera pod premikajočimi se sencami oblakov, zakrivajočih ves nebosklon. Bilo je, ka-

kor da se širi iz te doline in iz teh mračnih poslopj kamniti hlad in ledena voda, da je človeka kar groza sprejetavala.

— Ta ribnik so izkopali nekoč menihi, — je pravil sprenjevalec tujcu; — pogledali so ga za dvajset čevljev, toda ribe se v njem ne počutijo dobro, ker je voda preveč nezdrava. To poslopje tu, to so ostanki samostana. Ko se zjasni, vam pokažem križev pot; lahko ga vidite tam pri vodi. Pravijo, da je zelo lep; slikarji so ga često slikali. Toda pod baronom se je vse izpremenilo. Zdaj nikogar ne puste tja. Škoda. Sprednja poslopja so mnogo lepša, baje niti sto let še niso stara; niso pa dograjena.

Ta čas sta se začela spuščati s hriba. Pot je vodila ob zidu, poraščenem s stoletnim bršljinom, ki se je povsod vzpenjal in košatil kot črn plašč po okruženem zidu.

Na ovinku je voznik ustavil pred visokimi obokanimi vrati iz dobe Ludvika XIV. z grbom v sredini, ki se pa ni več razločno videl.

— Tu sva, — je dejal voznik. — Izvolite potrkati.

Tujec je skočil z voza in dvignil težko kladivo na hrastovih vratih. Psi so začeli srdito lajati. Pojavila se je priletna ženska.

— Je baron de Rofosse doma?

— Je, gospod.

— Izvolite mu izročiti mojo vizitko. Rad bi govoril z njim.

Zenska je potegnila za zvonec, vi-seč pri vratih; prišel je sluga.

— Tu je vizitka za gospoda barona, — mu je dejala.

Sluga je vzel vizitko in čital:

Dr. V. M. Chebsky, član petrograjske akademije, profesor helsingforske univerze, ravnatelj zavoda za umobolne.

— Vstopite, gospod, takoj grem obvestiti gospoda barona, — je dejal sluga z napol spoštljivim, napol zasmehljivim glasom.

Chebsky je stopil na široko dvorščico, posuto s peskom in obdano s poslopji; na desni strani je bil nizek zid, nekakšen temelj nedograjenega poslopja, ki je ločil dvorišče od vrta; na levi strani in v ozadju so stala velika enonadstropna poslopja, zgrajena iz belega kamna in pokrita s starinsko opeko iz dobe Ludvika XV. Poslopja v ozadju menda niso bila obljubljena; na oknih ni bilo zastorov, pritličje je bilo odprto. Gospodarjeva hiša je bila na levi strani dvorišča, prizidana k starim samostanskim poslopjem.

Ta čas, ko je popotnik ogledoval poslopja, je sluga pokazal vozniku krčmo.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 480.000.000.— Din

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo. Vse naložbe obrestuje kar najbolj ugodno. Posojila se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje. Za male trgovce in obrtnike ima posebno KREDITNO DRUŠTVO, za pupilne naložbe pa SODNI DEPOZITNI ODDELEK. Za varčevanje mladine izdaja DOMAČE HRANILNIKE, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12 1/2.

Najcenejše vezenje perila, zaves, monogramov pri

MATEK & MIKEŠ. Ljubljana?

(POLEG HOTELA ŠTRUKELJ)

Entljanje, azuriranje, predtiskanje. — Na izbiro krasno predtiskani ortiči po izredno nizkih cenah.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vrst vseh

KOKS tvariški, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/1.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

NAZNANILO

Vsem spoštovanim naročnikom vljudno naznanjam, da sem preselil svoje pleskarstvo in soboslikarsko delavnico s Sv. Petra ceste št. 33

na Cankarjevo nabrežje 21

(vhod tudi z Mestnega trga št. 19)

TELEFON 30-70

Priporočam se vsem cenjenim naročnikom za nadaljno naklonenost in jih zagotavljam, da bom vsa dela izvrševal točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo.

J. HLEBŠ, DRUŽBA Z O. Z., LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje št.

COLUMBIA

ENGLISH IMPORT

Ne obupajte! Napravite si veselo za majhen denar! Gramofoni, plošče, radioparati in športni predmeti v največji izbiri

„TEHNIK“ JOSIP BANJAI
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 20
PALAČA OKROŽNEGA URADA

Izdelujejo se naj-novejši modeli otroških vozičkov, razna najnovejša šivalna stroja in motorji. Velika izbira. Naj-nizje cene. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava Slovenskega Naroda,

OTVORITEV GOSTILNE!

Vljudno naznanjava cenjenemu občinstvu, zlasti pa znancem in prijateljem ter ljubiteljem sprehodov v lepo Kolezijsko in v Mestni log, da sva danes

v Kolezijski ulici št. 19

v najini novi hiši s prav lepimi prostori OTVORILA GOSTILNO. Postregla bova vedno z najboljšo pljačo iz najboljših kleti naših goric ter z izvrstno kuhinjo in mrzlimi jedili. Priporočava se za mnogobrojen obisk.

Ivanka in France Sloviša
GOSTILNA, KOLEZIJSKA ULICA ŠT. 19.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

CRNE SUKNJE IN OBLEKE ZA ŽENINE

si nabavite najcenejše pri trdki Anton Presker. Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 712

VEČ STANOVANJ

oddam v novi hiši po 300 Din mesečno. 2 sobi kuhinja, drvarnica, stranišče. 5 m vrta. Cesta dveh cesarjev. nasproti št. 14. 707

MREŽE ZA POSTELJE

izdeluje najceneje točno po naročilu ter jih sprejema tudi v popravilo v lesenih in železnih okvirjih trdka Pavel Strgulce, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13 (Kolezijski) poleg skladišča »Alko«. 125/L

STROJEPISNI POUK

novi večerni tečaji za začetnike in izvežbance. Vojsovanje v soboto in nedeljek od 6—8 ure zvečer. Šolnina nizka. — Christofor učni zavod. Domo-branska c. 7/I. 712

KLAVIRJI!

Zaloga in izposojevalnica prvovrstnih klavirjev. Strokovnjško popravilo in čisto ugleševanje. Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5. 672

Z BOGATO POSESTNICO, tudi vdovo, se poroči premožen samcem srednjih let, soliden, plemenit, neoporečne preteklosti. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Ravnatelj 741c.

Poslužujte se malih oglasov v „Slov. Narodu“!

Vsi oglasi

vsaka beseda 50 par brez kake pristojbine. Deželani lahko plačajo v znamkah.

Prepričajte se, da bo uspeh siguren!

DVE GOSPODIČNI

ali dijakinja sprejemam na stanovanje s popolno oskrbo ali pa tudi samo sobo. Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 750

BRIVCI POZOR!

Brivci v Ljubljani takoj prodam. Ponudbe na upravo lista pod »Brivnica«. 721

ZAMETNA ČRNINA

in prvovrsten namizni cvček. — Gostilna Tomšič, Ljubljana, Sentskajski trg. Liter 12 Din. 712

SOSTANOVALKO

sprejemam z oskrbo ali brez. — Križevniška ulica 7/III. 747

»EGER«

Snoči nemogoče! Danes zvečer ob pol 7. istotam. 746 Osamljena.

Samo 1.— Din Vas stane gramofonska plošča, ako se abonirate

Obrnite se na ŠLAGER LJUBLJANA, Aleksandrova 5 MARIBOR, Gregorčičeva 20

Nov poklic

za dame in gospode z ureditvijo strojnega pletenja doma. Zamčen zaslužek okoli Din 1500 na mesec. ker spleteno blago pravašemo, plačamo odškodnino za pletenje in dobavljamo prejo za predelovanje. Pišite po brezplačne prospekte še danes na: Domača pletarska industrija št. 12, Josip Kalis, Maribor, Trubarjeva 2.

lovske puške, floberte, brovning pištole, lovske in ribiške potrebnine

F. K. KAISER, puškar
LJUBLJANA, Kongresni trg 9

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

mizarskih del

za objekt III. v Beethovnovi ulici v Ljubljani.

Proračun, razpis in načrti se dobijo od 1. februarja dalje med uradnimi urami pri podpisnem zavodu v Gledališki ulici 8 v Ljubljani.

Oferte je vložiti do 10. februarja 1932 do pol 12. ure dopoldne pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani.

Pokojninski zavod za nameščence
v Ljubljani

2072